

www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITITI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**AGRICULTORII AFECTAȚI
DE CALAMITĂȚILE NATURALE
VOR PRIMI SÚPORT FINANCIAR
DE LA STAT**

2

**PRODUCĂTORII AGRICOLI CARE
NU AU FOLOSIT CORECT
SUBVENȚIILE VOR FI NEVOIȚI
SĂ ÎNTOARCĂ BANII LA STAT**

4

**UCIP-IFAD, ÎN SPRIJINUL
PRODUCĂTORILOR AGRICOLI**
(interviu cu Elena Burlacu, Manager
Creditare în cadrul UCIP-IFAD)

6

SFATUL SPECIALISTULUI:
**"INVESTEȘTE ÎN ACEL DOMENIU,
CARE ÎL CUNOȘTI CEL MAI BINE!"**
(interviu cu Vasile Pojoga, Specialist
Principal în Agrobusiness și Sisteme
Informaționale de Marketing,
AGROinform)

7

**ARDEREA MIRIȘTILOR
ȘI IMPACTUL ASUPRA TERENURILOR
ĂGRICOLE**

11

PROCESUL DE DEPUNERE A DOSARELOR PENTRU OBTINEREA FINANȚĂRII DIN FONDUL DE SUBVENȚIONARE ESTE ÎN PLINĂ DESFĂȘURARE

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform îndeamnă producătorii agricoli să se grăbească și să nu lase de azi pe mâine depunerea dosarelor pentru subvenționare. Asta, în condițiile în care, potrivit datelor prezentate de platforma on-line a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, la data de 21 septembrie, AIPA a recepționat deja peste 2400 de cereri de finanțare prin intermediul măsurilor și submăsurilor de sprijin, în sumă totală de peste 389 milioane de lei. Potrivit Regulamentului de subvenționare din anul acesta, AIPA va recepționa cereri doar în limita fondului disponibil.

Amintim că din totalul de 900 de milioane lei, care constituie mărimea fondului de Subvenționare pentru anul curent, suma disponibilă după achitarea datoriilor și finanțarea cererilor rămase fără acoperire din 2015 (cca 490 milioane lei), pentru finanțarea cererilor din acest an, sunt disponibili 410 milioane de lei.

Potrivit datelor, cele mai multe cereri au fost depuse, ca și în alți ani, pentru submăsura 1.3 „Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional”.

Menționăm că Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) oferă posibilitate producătorilor agricoli de a vizualiza în timp real, informații actuale privind numărul dosarelor depuse și sumele solicitate, clasificate în ordine crescătoare, atât pe măsuri de sprijin, cât și pe raioane. Modulul Statistica Online (<http://aipa.gov.md/ro/statistica>), elaborat de AIPA în colaborare cu Centrul Informațional Agricol urmărește simplificarea accesului publicului larg la date actualizate privind cererile depuse.

NORMELE PRIVIND PRODUSELE MEDICINALE VETERINARE VOR FI REGLEMENTATE PRIN LEGE

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare inițiază consultarea publică a proiectului Hotărârii de Guvern „Privind aprobarea proiectului de Lege cu privire la medicamentele de uz veterinar.” Scopul proiectului este garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne de medicamente de uz veterinar și o mai bună protecție a sănătății animalelor care este esențială pentru sănătatea publică. Proiectul de lege stabilește norme privind produsele medicinale veterinare și precizează îndatoririle care le revin autorităților competente în vederea asigurării res-

pectării dispozițiilor legale, cerințele sanitar-veterinare privind circulația produselor medicinale veterinare, cerințele privind fabricarea și importul acestora, cerințe față de etichetarea, deținerea, distribuția și eliberarea produselor medicinale veterinare, programul de farmacovigilență, precum și măsurile de supraveghere și sancțiuni aplicate.

Recomandările pe marginea proiectului de Lege, pot fi expediate până la data de 26.09.2016 în adresa Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară → 16**

AGRICULTORII AFECTAȚI DE CALAMITĂȚILE NATURALE VOR PRIMI SUPORT FINANCIAR DE LA STAT

Veste bună pentru producătorii agricoli care au avut de suferit în urma calamităților naturale din anul curent, în particular, înghețurile târzii de primăvară. Statul va oferi suport financiar pentru a acoperi cheltuielile pentru măsurile fitosanitare ale agenților economici. Mijloacele financiare vor fi alocate din Fondul de Rezervă al Guvernului.

Anunțul a fost făcut de către ministrul Eduard Grama în cadrul unei ședințe care a avut loc vineri, 2 septembrie, și la care au participat conducerea asociațiilor de profil: „AGROinform”, „Unia-groProtect”, „Moldova Fruct”, Federația Națională a Fermierilor din Moldova și Asociația producătorilor și exportatorilor de struguri din Moldova.

„Suportul va fi alocat pentru acoperirea cheltuielilor

lilor la măsurile de protecție fitosanitară a plantațiilor pomicole pe suprafața de circa 10 mii de hectare afectate, dintre care, 6,5 mii ha în urma înghețurilor și alte circa 3,5 mii ha de livezi și viță de vie afectate de grindină mare și ploii torențiale”, a specificat ministrul Eduard Grama.

Mijloacele financiare vor fi alocate în baza unui regulament care urmează a fi elaborat în timpul apropiat de către specialiștii din cadrul

ministerului, și care, la fel, va fi consultat cu asociațiile de profil. Reprezentanții asociațiilor au apreciat faptul că banii vor fi alocați din Fondul de rezervă și nu din Fondul de Subvenționare. Totodată, ei au susținut ideea ca de aceste mijloace financiare să beneficieze nemijlocit agenții economici afectați de calamitățile naturale înregistrate în acest an.

Astfel, vor fi acoperite costurile tratamentelor

fitosanitare pentru protecția plantelor pentru anul curent, care constituie circa 5 mii lei/ ha pentru plantațiile de măr și 3,5 mii lei/ha pentru sămburoase.

Calcululele privind volumul producție de fructe compromise și valoarea prejudiciilor au fost efectuate conform metodologiei DaLa (Damage and Loss Assessment in the Agricultural Sector), elaborată de Banca Mondială și utilizată pe larg de către experții

internaționali, inclusiv FAO, în baza datelor Comisiilor de documentare, obținute după deplasarea în raioanele afectate și informației prezentate de Direcțiile raionale Agricultură și Alimentație, precum și datelor din Tabelul centralizator privind prejudiciul cauzat de situațiile excepționale cu caracter natural.

De menționat că, în scopul evaluării prejudiciilor cauzate de calamitățile naturale, prin ordinul Ministrului au fost create Comisii de documentare a mărimii pagubelor rezultate de la înghețuri. În componența Comisiilor au fost incluși specialiștii Ministerului, responsabili pe raioane, savanți de la Institutului Științific - Practic de Horticultură și Industria Alimentară, cadre didactice de la Universitatea Agrară de Stat din Moldova și reprezentanți ai Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

”Important este faptul că această sumă va fi alocată nu din Fondul de Subvenționare, care nu știm dacă va fi suficient sau nu, dar din Fondul de Rezervă al Guvernului. Majoritatea calamităților care au avut loc pe teritoriul țării noastre nu au putut fi prevenite. În acest context, este binevenită decizia de a oferi un suport, cel puțin pentru a acoperi cheltuielile pentru măsurile de protecție fitosanitară. Indiferent de faptul dacă livezile au fost sau nu afectate de înghețuri, indiferent de faptul dacă ați avut sau nu roadă, tehnologia urmează să fie păstrată”, a menționat Directorul Adjunct al Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova „AGROinform”, dl Iurie Hurmuzachi.

RATA MAXIMĂ A DOBÂNZII, PERCEPUTĂ DE LA BENEFICIARIII FINALI AI „CREDITULUI POLONEZ” AR PUTEA FI DE 3,65%. ARMAȘU: UNELE BĂNCI SUNT GATA SĂ OFERE RATE MAI MICI

Rata finală a dobânzii pentru creditul de 100 mln de euro oferit de Polonia pentru modernizarea sectorului agroindustrial va fi pentru beneficiarii finali de cel mult 3,65% anual. Informația a fost anunțată de ministrul Finanțelor, Octavian Armașu, care a prezentat la ședința guvernului Ghidul pentru implementarea creditului polonez, destinat modernizării agriculturii Moldovei.

Documentul stabilește condițiile principale și termenii de creditare, criteriile de corespundere cerințelor pentru instituțiile financiare participante și beneficiarii finali

ai proiectelor investiționale din domeniul agriculturii, prelucrării producției alimentare, industriei, infrastructurii adiacente. Șeful de la Finanțe a spus că ghidul prevede că rata dobânzii pentru creditele din împrumutul polonez, cu toate riscurile și marjele băncilor incluse, nu trebuie să depășească 3,5% anual, iar ținând cont că însăși creditul polonez este oferit Moldovei cu 0,1% anual, cota maximă pentru beneficiarii finali nu va depăși 3,65% anual. În același timp, potrivit lui, unele bănci sunt gata să ofere credite la rate mai mici.

Este prevăzut că beneficiarii vor putea beneficia de creditul polonez pe un ter-

men de 12 ani, cu vacanță a plăților de 5 ani. Suma minimă a unui contract pentru un beneficiar va fi de 500 de mii de euro. Costul mărfurilor și serviciilor de origine poloneză trebuie să fie în cadrul contractului de cel puțin 60 la sută.

Octavian Armașu a spus că pentru recreditarea fermierilor din contul creditului guvernului Poloniei de 100 mln euro urmează să fie selectate 4-5 bănci care activează cu succes, dispun de un management de calitate, obțin profit anual, corespund normativelor prudențiale și cerințelor stabilite de BNM, cu o cotă a creditelor neperformante din portofoliu

care să nu depășească media pe sistemul bancar, etc. Totuși, Ghidul de implementare a creditului polonez nu a fost aprobat la ședința guvernului pentru că documentul nu are aviz anticorupție, scrie Infomarket. Reprezentanții Centrului Național Anticorupție au menționat că deoarece proiectul de hotărâre a guvernului elaborat de Ministerul Finanțelor vizează utilizarea mijloacelor financiare, aprobarea acestuia este posibilă numai în cazul existenței avizului anticorupție. Ca urmare, la propunerea premierului Pavel Filip, aprobarea ghidului a fost amânată pentru următoarea ședință a guvernului.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V

MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Cantemir (273) 2 28 53

Drochia (252) 2 70 32

Edineț (246) 2 43 84

Fălești (259) 2 29 51

Glodeni (249) 2 40 69

Hâncești (269) 2 34 08

Nisporeni (264) 2 38 57

Orhei (235) 2 49 55

Peresecina (235) 47 2 67

Râșcani (256) 2 45 84

Ungheni (236) 2 34 55

Cahul (299) 2 14 13

EXPERTII DE LA ROSSELIHOZNADZOR INSPECTEAZĂ PEPINIERELE DIN R. MOLDOVA

Experții Serviciului Federal de supraveghere în domeniul fitosanitar și veterinar, Rosselioznadzor, au venit săptămâna trecută în vizită de lucru în Republica Moldova. Specialiștii din Federația Rusă, în comun cu experții din țara noastră, vor inspecta starea pepinierei de pomi fructiferi și de butași de viță de vie, pentru o eventuală decizie de extindere a exportului de material săditor pentru gospodăriile agricole din Rusia.

La data de 13 septembrie, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a avut loc prima ședință

de lucru a specialiștilor de la Rosselioznadzor și de la ANSA. În cadrul acestei întrevederi Directorul General ANSA, Gheorghe Gaberi a prezentat starea de lucruri în domeniul pomiculturii

și viticulturii, precum și în producerea butașilor și a puieților de pomi fructiferi.

Grupul de specialiști de la Rosselioznadzor se va afla în țara noastră 10 zile, timp în care va avea mai

multe deplasări în teritoriu, la pepinierele „Selmax K” și „Floribel” din municipiul Bălți, „AMG-Kernel” din Soroca, „Gospodarul Rediu” din Fălești, „Vitis” Cojușna ș. a.

AGROinform

Redactor-șef: Stela VDOVÎ

Machetare: Victor PUȘCĂȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 468

Tiraj: 3500

COMPANIILE NU VOR MAI FI OBLIGATE SĂ FOLOSEASCĂ ȘTAMPILA.

A INTRAT ÎN VIGOARE LEGEA CARE PREVEDE ANULAREA OBLIGATIVITĂȚII ȘTAMPILEI PENTRU COMPANII

Amendamentele aprobate anterior de parlament și publicate în Monitorul oficial prevăd clar dreptul oamenilor de afaceri la alegere de a folosi sau nu ștampila în activitatea lor.

Este prevăzut că întreprinderile și oamenii de afaceri nu sunt obligați să dețină ștampila și să o aplice pentru documente de orice tip. Dacă legislația prevede necesitatea aplicării ștampilei, cerința se consideră executată, dacă documentul este semnat de persoana împuternicită de companie sau om de afaceri. Proiectul este orientat spre îmbunătățirea clima-

tului de afaceri, mediului investițional local și să contribuie la dezvoltarea companiilor mici și medii.

Anterior, premierul Pavel Filip a menționat că în epoca tehnologiilor informaționale, ștampila nu mai este în stare să asigure siguranța contractelor și altor documente. De asemenea, ștampila este unul din barierele netarifare pentru comerțul transfrontalier și îngreunează procesul exportului și implementarea Acordului privind crearea zonei de comerț liber, aprobat și atotcuprinzător dintre Moldova și UE.

În prezent, ștampila este obligatorie pentru înregistrarea companiei, iar costul acesteia este de 30 la sută din costurile totale de 1424 de lei, necesare pentru inițierea afacerilor în Moldova. La elaborarea proiectului de lege s-a ținut cont de experiența din acest domeniu a țărilor europene (Marea Britanie, Franța, Olanda, Germania, Belgia), dar și din SUA.

PROIECTUL ENERGIE ȘI BIOMASĂ A CONTRIBUIT LA REALIZAREA A 20 PROIECTE DE ENERGIE REGENERABILĂ, ÎN PRIMUL SEMESTRU AL ANULUI CURENT

Consiliul Proiectului Energie și Biomasă a examinat raportul de activitate al Proiectului Energie și Biomasă II în primele șase luni ale anului curent, precum și progresul programelor de consolidare a pieței.

„Asigurarea securității energetice a statului, inclusiv prin diversificarea surselor energetice, este unul din obiectivele Guvernului. În context, prin realizarea unor asemenea proiecte intenționăm ca până în anul 2020 cota de producere a energiei regenerabile să constituie circa 20 la sută din totalul necesar pe țară. Este un proiect ambițios, dar rezultatele din ultimii ani de demonstrează că acest obiectiv poate fi realizat”, a menționat vicepremierul Octavian Calmîc.

Referindu-se la rezultatele primului semestru de activitate a Proiectului Energie și Biomasă, managerul proiectului, Victor Cotruță, a menționat că în perioada de referință au fost finalizate 15 sisteme de

încălzire și 5 sisteme solare de apă caldă, iar altele cinci proiecte sunt în curs de desfășurare. „În primul semestru au mai fost evaluate și aprobate spre implementare 39 de inițiative comunitare din mediul rural, inclusiv șase din regiunea transnistreană. Mai mult, în semestrul doi ne propunem să finalizăm și punem în exploatare alte 10 sisteme de încălzire și 9 sisteme solare de apă caldă, precum și să aprobăm alte peste 30 de inițiative comunitare din totalul de 60 în curs de evaluare”, a specificat managerul proiectului.

În cadrul ședinței au fost discutate și problemele care apar în procesul de implementare a proiectului, în special interesul scăzut din partea administrațiilor publice locale și autorităților raionale în implementarea proiectelor de încălzire pe bază de biomasă prin intermediul parteneriatelor publice private, motivarea redusă a operatorilor centrelor termice din motivul salarizării joase,

etc. În context, vicepremierul Octavian Calmîc a menționat că actualmente ministerul Economiei și instituțiile din subordine lucrează asupra unui plan

de acțiuni, care are drept scop atât implicarea mai activă a autorităților locale, cât și depășirea problemelor legate de salarizare, condiții de activitate, etc.

19 PROIECTE DE INFRASTRUCTURĂ AU FOST APROBATE SPRE FINAȚARE! CIRCA 150 MILIOANE DE LEI VOR FI ALOCATE DIN FONDUL NAȚIONAL PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR), condus de viceprim-ministrul, Octavian Calmîc, ministru al Economiei, a aprobat în cadrul ședinței de astăzi 19 proiecte de infrastructură în sumă de 149,2 milioane de lei, care vor fi finanțate din Fondul național pentru dezvoltare regională.

Potrivit viceprim-ministrului Octavian Calmîc, dezvoltare regională este una din prioritățile Guvernului Republicii Moldova, iar realizare proiectelor în cauză vine drept suport real în implementarea programelor de realizare a acestui obiectiv. „Ținând cont de faptul că suntem deja pe sfârșit de an și este o problemă de absorbție a resurse financiare, am pus accentul pe susținerea proiectelor care au fost anterior susținute și sunt în derulare”, a declarat ministrul Economiei, Octavian Calmîc.

Conform deciziei CNCDR, pentru zona de Nord vor fi alocate 54 de milioane de lei, Centru 34, 3 de milioane de lei, pentru Sud aproape 46 de milioane de lei, iar pentru UTA Găgăuzia 5 milioane de lei.

Cei mai mulți bani, peste 16 milioane de lei sunt destinați pentru reabilitarea străzii Ion Spirit din orașul Cahul, care este un drum de importanță regională, iar alte circa 16 milioane de lei vor fi alocate pentru construcția Centrului „PRO Cariera”

din Otaci. Pentru repararea drumului Taraclia - Ceadâr-Lunga sunt destinate circa 15 milioane de lei, iar alte 10 milioane de lei sunt pentru construcția stației de epurare în Telenești. Majoritatea proiectelor aprobate sunt deja în derulare.

Vasile Bîtcă, ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, a accentuat că proiectele aprobate sunt din 4 domenii, inclusiv construcția drumurilor, aprovizionarea cu apă potabilă și canalizare a localităților

rurale, colectarea deșeurilor solide și sporirea atractivității turistice.

În cadrul ședinței s-a discutat și despre rezultatele preliminare ale concursului de proiecte lansate în anul curent de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor. La etapa a doua au fost depuse 147 cereri complete de finanțare, în sumă totală de circa 3,9 milioane de lei, dintre care urmează a fi selectate cele mai bune și propuse spre aprobare de finanțare.

AL CINCILEA APEL PENTRU APLICARE LA PROGRAMUL DE GRANTURI POST - INVESTIȚIONALE "MANAGEMENTUL DURABIL AL TERENURILOR" ÎN CADRUL PROIECTULUI MAC-P

Proiectul Băncii Mondiale "Agricultură Competitivă în Moldova" (MAC-P) de comun cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerul Mediului lansează cel de-al 5-lea apel pentru aplicarea la Programul de granturi post - investiționale "MANAGEMENTUL DURABIL AL TERENURILOR".

Sunt invitați să participe la Programul de granturi: producătorii agricoli din întreaga republică, cu excepția celor din orașele Chișinău și Bălți, care aplică practici de management durabil al terenurilor, asigurând menținerea sănătății și productivității solului. Grantul post - investițional va rambursa 50% din valoare investiției eligibile, cu un plafon de 20 000 dolari SUA per producător agricol.

Conform prevederilor Programului, își vor putea rambursa investiția fermierii care, începând cu 1 noiembrie 2015, au procurat utilaje/mașini agricole noi, anul producerii cărora începe cu

2014 și au aplicat, după data de 1 noiembrie 2015, practici de management durabil al terenurilor, precum tehnologii No-till și Strip-till, fâșii vegetative de filtrare, cultivare pe contur, management integrat al dăunătorilor, perdele forestiere de protecție, măsuri agro-forestiere, măsuri hidrotehnice, sisteme de captare a apei de ploaie, ș.a. Programul de granturi post - investiționale destinate MDT presupune consultanță gratuită oferită tuturor producătorilor agricoli interesați.

Dosarele de aplicare pot fi depuse la oficiile teritoriale ale Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) până pe 15 decembrie 2016. Informații suplimentare – la adresa electronică www.aipa.gov.md sau www.capmu.md.

DREPTUL CONSUMATORILOR LA INFORMARE CU PRIVIRE LA PRODUSELE ALIMENTARE VA FI GARANTAT PRIN LEGE

Proiectul de Lege privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare a fost supus dezbaterilor publice, vineri, 9 septembrie, în cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

La dezbateri au fost invitați reprezentanții Ministerului Economiei, Ministerului Sănătății, Ministerului Justiției, Centrului Național Anticorupție, Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, ÎS "Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare", precum și ai unor

asociații de producători agricoli.

În cadrul dezbaterilor s-a discutat opțiunea de a include sau exclude "data

fabricării" în lista mențiunilor obligatorii referitoare la produsele alimentare. De asemenea, s-a exclus din textul proiectului alinea-

mul care interzice aplicarea pe ambalaj sau etichetă a autoadezivelor pentru a nu duce în eroare consumatorul și pentru a se evita dubla informare. Astfel, s-a optat pentru ca eticheta să fie atașată de către producător.

Totodată, s-a analizat tabelul de divergențe la care s-a expus fiecare autoritate publică în parte. În urma argumentării detaliate a opiniei autorului proiectului, la unele obiecții autoritățile s-au conformat, altele s-au acceptat și s-a operat cu modificările necesare în contextul documentului.

De menționat că, scopul

proiectului este de a asigura un nivel ridicat de protecție a sănătății consumatorilor și de a garanta dreptul acestora la informare. Mențiunile indicate pe etichete trebuie să asigure informații corespunzătoare privind produsele alimentare destinate consumului uman.

Rezultatele scontate ca urmare a implementării proiectului de Lege supus consultării publice vor fi interzicerea utilizării informațiilor care ar induce consumatorul în eroare, în special în ceea ce privește caracteristicile produselor alimentare, efectele sau

proprietățile produselor alimentare sau atribuirea de virtuți medicinale produselor alimentare.

În rezultat, urmează a fi creat un cadru legislativ univoc și coerent privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, se va realiza corespunderea produselor alimentare autohtone și importate regulilor de etichetare, echivalente celor comunitare și se vor responsabiliza operatorii din businessul alimentar privind prezentarea informației despre produsele alimentare plasate pe piață.

PRODUCĂTORII AGRICOLI CARE NU AU FOLOSIT CORECT SUBVENȚIILE VOR FI NEVOIȚI SĂ ÎNTOARCĂ BANII LA STAT

REZULTATELE CUMULATIVE INSPECȚIILOR POSTACHITARE EFECTUATE DE CĂTRE OFICIILE TERITORIALE AIPA

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) aduce la cunoștință publicului larg rezultatele inspecțiilor postachitare efectuate în perioada iunie-iulie 2016.

Conform ordinului AIPA nr. 76 din 20.05.2016, serviciile/sectiile teritoriale ale AIPA au verificat investițiile efectuate de către producătorii agricoli beneficiari de subvenții în perioada anilor 2013-2015, sub aspectul respectării prevederilor contractuale, menținerii criteriilor de eligibilitate, utilizării după destinație a obiectelor investiției inclusiv stabilirea stării actuale a acestora.

La baza verificărilor inițiate a

stat principiul selectării aleatorii a beneficiarilor de sume mari de subvenții precum și a beneficiarilor de grant. În acest context, au fost selectate aleatoriu 874 dosare, fiind efectuate misiuni de monitorizare postachitare la 796 de producători agricoli.

Astfel, au fost efectuate inspecții de către oficiile teritoriale AIPA după cum urmează: ST Cahul – 137, ST Chișinău – 136, ST Bălți – 112, ST Edineț – 102, ST Orhei – 92, ST Căușeni – 56, ST Florești – 54, ST Găgăuzia – 39, ST Hâncești – 31, ST Ungheni – 13.

Ca urmare a sintezei efectuate în urma analizei fișelor de control întocmite în rezultatul inspecțiilor efectuate, s-au stabilit mai multe neconformități

și abateri determinate în mare parte prin:

Înstrăinarea totală sau parțială a bunurilor investiției care au fost subvenționate din fondul de subvenționare - în cazul a 14 producători agricoli;
sacrificarea animalelor de prăsilă subvenționate - au fost sacrificate 255 capete de animale de prăsilă de diferite specii;
stabilirea faptului beneficiarii de elemente de grant nedecarate - în cazul a cinci producători agricoli;
insolvabilitatea întreprinderii, fapt ce impune asigurarea unor acțiuni din partea AIPA în instanța de judecată - a fost stabilit faptul aflării în procedură de insolvabilitate a 3

producători agricoli;

abandonarea investiției și defrișarea plantației - în cazul a trei producători agricoli plantațiile au fost abandonate și respectiv se află într-o stare deplorabilă, fapt ce impune defrișarea sau replantarea acestora.

Totodată, în cazul a două dosare de subvenționare depuse s-a stabilit faptul defrișării neregulate.

În rezultatul încălcărilor constatate prin prisma angajamentelor contractuale asumate de beneficiarii de subvenții urmează a fi restituită suma de circa 15 mil. lei, astfel demarând procedura legală de rambursare a subvențiilor.

REZULTATELE PRIMULUI SONDAJ PRIVIND ACTIVITATEA AIPA

În numărul trecut al ziarului nostru Vă informam despre faptul că Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a lansat în premieră un sondaj de opinii privind activitatea AIPA și implicat a Direcțiilor și Oficiilor Teritoriale. rezultatele acestui sondaj au fost prezentate deja la începutul lunii septembrie.

Chestionarul și-a propus să studieze percepțiile și atitudinile personalului AIPA față de probleme ce țin de corupție, față de conlucrarea cu solicitanții de subvenții, precum și evaluarea eficienței gradului de gestionare a resurselor financiare destinate susținerii producătorilor agricoli din Republica Moldova. Totodată, studiul este orientat în direcția cunoașterii modului în care sunt percepute și evaluate acțiunile întreprinse de AIPA la diferite etape de recepționare/administrare a cererilor în vederea îmbunătățirii eficacității acestora și a conturării unor noi direcții de acțiune care să permită diminuarea riscurilor de corupție.

Astfel, în cadrul sondajului realizat, respondenții au fost întrebați despre cum apreciază aportul AIPA în gestionarea resurselor financiare, cât de amplă este informația despre activitatea sa, nivelul corupției în cadrul agenției precum și să dea apreciere modului în care sunt tratați de către colaboratorii instituției.

- Potrivit datelor sondajului, 47,1% dintre respondenți au apreciat la un nivel mediu gestionarea și susținerea resurselor financiare destinate pentru susținerea producătorilor agricoli. 24,4%, au menționat un nivel ridicat și 28,4% - scăzut;

- 52,9% dintre respondenți au spus că informația privind activitatea AIPA este completă, iar 47,1% au apreciat-o drept incompletă;

- Nivelul de corupție în cadrul AIPA (potrivit rezultatelor

sondajului) este mediu. Asume așa au răspuns 39,4% dintre cei care au răspuns la întrebări. 21,9% au spus că este unul scăzut, iar 20,6% au apreciat nivelul de corupție în cadrul AIPA drept unul ridicat. Totuși, 28% au fost de părere că în AIPA nu există corupție.

De asemenea, au fost prezentate și rezultatele aprecierii nivelului de corupție în cadrul AIPA pe domenii, unde părerile, la fel sunt împărțite - de la "absent" și până la "ridicat".

45,2% dintre respondenți au remarcat faptul că la depunerea dosarelor au fost tratați pozitiv de către reprezentanții Oficiilor Teritoriale. Totodată, 13,5%, au recunoscut că au avut parte de o atitudine negativă. Aproximativ în aceeași proporție s-au împărțit părerile și referitor la modul în care sunt tratați solicitanții de colaboratorii sediului central al AIPA.

Menționăm că sondajul a fost realizat în perioada 18 iulie-18 august 2016, pe un eșantion de peste 155 de persoane, iar conducerea Agenției dă asigurări că informația dată va fi temei pentru redresarea lacunelor depistate și a eficientizării activității instituției.

DIRECTORUL AIPA A FOST NUMIT NICOLAE CIUBUC

Prin ordinul ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare, în funcția de Director al Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) a fost promovat Nicolae Ciubuc.

Din 2010, Nicolae Ciubuc a deținut funcția de director adjunct al agenției, după ce anterior, acumulate experiență în cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare timp de șase ani în domeniul juridic și armonizării legislației.

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE ÎNTRE MAIA ȘI MINISTERUL AGRICULTURII AL IORDANIEI

Republica Moldova și Regatul Hașemit al Iordaniei vor intensifica relațiile de colaborare în domeniul agriculturii și industriei alimentare. Un Memorandum de Înțelegere între Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare de la noi și Ministerul Agriculturii al Regatului Hașemit al Iordaniei a fost semnat la Amman, de ministrul Eduard Grama și omologul său iordanian Rida A. Shibli.

Potrivit documentului, domeniile selectate ca fiind prioritare sunt: siguranța alimentară și securitatea alimentară; cercetare și dezvoltare; extensiune rurală; irigare și managementul

apelor; producția animalieră; viticultură; schimbările climatice; comerțul cu produse agricole și investiții, precum și alte domenii stabilite de comun acord. Părțile au convenit să înființeze un grup de lucru în calitate de platformă, care se va convoca în funcție

de necesități. Sesiunile vor avea loc în mod alternativ în Republica Moldova și în Regatul Hașemit al Iordaniei. Cooperarea va fi implementată prin: consultări și informații, schimb de vizite între specialiști, oameni de știință, experți, programe de instruire, cursuri de pregă-

tire profesională, seminare, simpozioane și conferințe, schimb de informații privind producerea și potențialul de export.

Conform ultimelor date ale BNS, în perioada ianuarie-iulie 2016, Moldova a exportat în Iordania produse în valoare de 2,6 mil. USD, de 5 ori mai mult față de perioada similară a anului precedent. În același timp, importul de produse agroalimentare din Iordania, realizat în perioada ianuarie-iulie 2016 reprezintă a fost de 1,4 mil. USD, în creștere de 3,1 ori față de anul trecut. Astfel, balanța comercială a crescut timp de doar un an de peste 24 de ori - de la 0,1 mil. USD, la 1,2 mil. USD.

DIN MOMENTUL APLICĂRII DCFTA, REPUBLICA MOLDOVA A EXPORTAT ÎN UE MĂRFURI ÎN VALOARE DE PESTE 2,2 MILIARDE USD

Doar în doi ani de la intrarea în vigoare a Acordului de constituire a Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA), Republica Moldova a exportat în UE mărfuri de peste 2,2 miliarde dolari, fiind cea mai stabilă și durabilă piață de desfacere pentru produsele moldovenești. Declarația a fost făcută de viceprim-ministrul, ministrul Economiei, Octavian Calmîc, în cadrul conferinței "DCFTA: 2 ani de implementare".

Potrivit ministrului economiei, argumentul de a semna acest Acord a fost necesitatea de a acoperi cu investiții piața noastră internă. "Doar în primul trimestru al anului curent, fluxul net de investiții a constituit peste 35 milioane de dolari, și înregistrează un ritm de creștere comparativ cu trimestrul IV al anului 2015 cu 1,1 ori. Compa-

niile deja existe pe piața națională și-au extins platformele și sunt convins că acest trend ascendent a investițiilor din țările europene, în special din Olanda, Cipru, Spania, România, Germania, Italia și atele, va fi menținut și în anii următori", a menționat Octavian Calmîc.

În context, vicepremierul a specificat că Uniunea Europeană rămâne principalul partener

comercial al Republicii Moldova, iar cca 1150 de companii naționale (în creștere cu 20% față de 2013) au înregistrat exporturi în țările comunității europene (pentru 673 poziții tarifare), ceea ce reprezintă cumulativ peste 67 % din numărul total al exportatorilor țării noastre.

"Din volumul total de exporturi, circa 64% sunt efectuate pe piața din UE. Chiar dacă au fost

diferite fluctuații atât pe piața internă, cât și pe cea externă, livrările de produse textile, produse procesate din diferite ramuri ale construcțiilor, a mașinilor și echipamentelor, a cerealelor, a băuturilor alcoolice și multor altor fructe și legume, au ca destinația de bază piața europeană. Doar în 2 ani această creștere a exporturilor a fost de peste 13%, iar pe alte piețe am avut o descreștere cu peste 25%. Astfel, piața din UE este o soluție de salvare a exporturilor din Republica Moldova, dar și a economiei în general", a precizat Calmîc.

În opinia ministrului Economiei, prin semnarea Acordului de Asociere, Republica Moldova și-a exprimat interesul pentru promovarea unor reguli clare de joc pentru afaceri, reducerea numărului actelor permissive, excluderea abuzului din partea organelor de control. În acest

sens deja au fost operate modificări la cadrul legislativ, a fost redusă lista actelor permissive cu peste 25 la sută. A fost aplicat moratoriul asupra controalelor de stat și stabilit caracterul consultativ al controalelor la întreprinderile mici și mijlocii pe parcursul a 3 ani. Până la această etapă circa 200 agenți economici au beneficiat de efectele moratoriului, astfel creând-le condiții favorabile pentru dezvoltare.

Prezent la eveniment, șeful Delegației UE în Republica Moldova, Pirkka Tapiola, a menționat că implementarea DCFTA va contribui cu adevărat la consolidarea și dezvoltarea comerțului Republicii Moldova, crearea locurilor noi de muncă și atragerea investițiilor, precum și la implementarea unui set mai larg de reforme în domeniul economic.

"Mă bucur să particip la

acest eveniment, pentru a marca doi ani de la implementarea Acordului DCFTA. Negocierile care au dus la încheierea acestui Acord au fost directe și rapide, iar pe parcursul acestei perioade au fost înregistrate multe realizări și succese, UE devenind cu adevărat partenerul Republicii Moldova. Noi vrem ca această țară să fie una de succes și să se modernizeze. În acest sens, Republica Moldova are toate premisele de a merge înainte", a afirmat Pirkka Tapiola.

Vorbind despre beneficiile scontate ale DCFTA pe termen lung, specialiștii de la Ministerul economiei au menționat că se preconizează o creștere suplimentară a PIB-ului cu 5,4% (cca 142 mil USD), o îmbunătățire relativă a balanței comerciale a Republicii Moldova în baza creșterii exporturilor în UE cu 16%, precum și a importurilor din UE cu 8%.

RAPORT AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE: „R. MOLDOVA A PRIMIT DE LA UE 782 DE MILIOANE DE EURO, DAR NU S-AU ÎNREGISTRAT PROGRESE”

Un raport al Curții de Conturi Europene (CCE) arată că Uniunea Europeană a acordat R. Moldova, începând cu anul 2007 și până acum, în jur de 782 de milioane de euro (37 de euro pe cap de locuitor), doar că acest lucru nu a contribuit la realizarea unor progrese vizibile pe care să le resimtă cetățenii, se arată într-un comunicat de presă al instituției.

Potrivit CCE, acest sprijin a fost acordat R. Moldova cu scopul de a consolida administrația publică, dar efectul a avut un impact limitat. „Cele 782 de milioane de euro reprezintă suma cea mai mare acordată unei țări din vecinătatea estică a UE. Dar atunci când Curtea de Conturi Europeană a examinat programele de sprijin bugetar din sectoarele justiției, finanțelor publice, sănătății și apei, a constatat că existau puține elemente care să indice că s-au realizat progrese. Unele dintre deficiențele observate se pot explica prin acțiunea unor factori externi, cum ar fi lipsa de voință politică a autorităților naționale. Altele erau cauzate de neajunsurile existente la nivelul concepției și al implementării programelor și a proiectelor care au făcut obiectul auditului”, se arată în raportul CCE.

„UE întâmpină dificultăți semnificative la implementarea asistenței în Republica Moldova”, a declarat domnul Hans Gustaf Wessberg, membrul Curții de Conturi Europene, responsabil de acest raport. „Combinăția dintre instabilitatea politică și macroeconomică, guvernarea defectuoasă și capacitatea slabă a administrației publice reduce în mod considerabil marja de manevră de care dispune Comisia Europeană pentru încurajarea reformelor. Așa cum a constatat Curtea, Comisia ar fi putut să reacționeze mai rapid atunci când s-au materializat riscurile pe care le implica sprijinul acordat. Programele nu au fost suficiente de bine aliniate la strategiile R. Moldova, iar beneficiile lor potențiale au fost reduse deoarece Comisia nu a făcut uz pe deplin de posibilitatea pe care o avea de a stabili condiții prealabile pentru plata ajutorului”, spune Hans Gustaf Wessberg.

Conform sursei citate, Comisia Europeană ar fi putut da dovadă de mai multă strictețe atunci când a evaluat respectarea condițiilor, iar acordarea unor fonduri suplimentare ca stimulent nu era justificată pe deplin.

„Modul în care au fost concepute proiectele a fost considerat, în general, a fi relevant, iar

asistența UE canalizată prin intermediul acestora a fost parțial eficientă în ceea ce privește consolidarea administrației publice. Sfera de aplicare și programarea în timp a acestor proiecte nu au fost însă întotdeauna bine coordonate cu programele de sprijin bugetar. Asistența tehnică specifică acordată în vederea dezvoltării capacității administrative a început să fie furnizată abia după trecerea câtorva luni de la demararea programului principal de sprijin bugetar. Nu s-a recurs întotdeauna la alte proiecte de asistență tehnică și de înfrățire instituțională (twinning) pentru a pregăti sau a susține programele de sprijin bugetar. În general, proiectele au produs realizări scontate, însă, din cauza lipsei de voință politică și a altor factori externi, rezultatele nu au fost întotdeauna sustenabile”, se arată în raport.

În acest sens, Curtea formulează o serie de recomandări în atenția Comisiei Europene în vederea ameliorării asistenței acordate de UE R. Moldova:

- să utilizeze cu mai multă rigurozitate sistemul de alertă timpurie astfel încât să prevină sau să diminueze riscurile;
- să coreleze mai bine programele de sprijin bugetar cu strategiile naționale;
- să consolideze utilizarea condiționalității și a indicatorilor de performanță;
- să stabilească o legătură mai explicită între acordarea de fonduri suplimentare ca stimulent și realizarea unor progrese demonstrabile;
- să coordoneze proiectele cu programele de sprijin bugetar sectorial;
- să asigure sustenabilitatea proiectelor, evaluând în mod mai sistematic capacitatea și angajamentul politic al autorităților publice de a asigura durabilitatea rezultatelor proiectelor.

Raportul special nr. 13/2016 intitulat „Asistența acordată de UE pentru consolidarea administrației publice în Republica Moldova” va fi disponibil în 23 de limbi ale UE, pe eca.europa.eu.

Sursa: ziarulnational.md

CLASAMENTUL LIBERTĂȚII ECONOMICE: MOLDOVA — PE LOCUL 99

Republica Moldova s-a situat pe locul 99 din 159 de țări incluse în clasamentul celor mai libere economii din lume. Datele actualizate se conțin în ultimul studiu *Economic Freedom of the World: 2016 Annual Report* realizat de Institutul canadian Fraser.

Este adevărat, că față de anul trecut, Moldova a urcat patru

poziții în acest clasament, acumulând 6,72 puncte din 10 posibile. Un scor bun țara noastră l-a înregistrat la categoria reglementarea creditării bancare - 9,7 - ajungând pe locul 19. În același timp Moldova înregistrează performanțe reduse la structura sistemului juridic și protejarea drepturilor de proprietate (locul 90), reglementarea pieței muncii (locul 105), iar la capitolul reglementarea mediului de afaceri ne aflăm chiar pe locul 130 în lume, precizează mold-street.com.

Cele mai libere economii din lume sunt Hong Kong, Singapore, Noua Zeelandă, Elveția, Canada, Georgia, Irlanda, Insulele Mauricius, Emiratele Arabe Unite, Australia și Marea Britanie. La polul opus se situează Venezuela, Republica Congo, Libia, Chad, Siria, Argentina, Algeria, Iran și Republica Africa Centrală.

În fostul spațiu post-sovietic și în regiunea Europei Centrale și de Est, cea mai liberă economie este a Georgiei (locul 5), urmată de cea a Lituaniei (locul 15), Armeniei (lo-

cul 18), Estoniei (19) și României (locul 22).

Raportul realizat de Fraser Institute analizează gradul în care politicile și instituțiile unei țări susțin libertatea economică prin intermediul a 42 de indicatori care se grupează după cinci domenii majore: mărimea intervenției Guvernului în economie (determinată ca nivel al

cheltuielilor guvernamentale, al impozitelor și taxelor, întreprinderi publice), structura sistemului juridic și protejarea drepturilor de proprietate, stabilitatea monetară, libertatea comerțului internațional, reglementări în domeniul creditării bancare, al muncii și mediului de afaceri. Un punctaj mai apropiat de 10 indică un nivel mai ridicat de libertate economică.

Institutul Fraser este o organizație publică canadiană independentă de cercetare și de învățământ, cu o rețea globală de 86 de filiale.

Accesul la finanțare este, poate, una dintre cele mai stringente probleme, cu care se confruntă producătorii agricoli. În ultima perioadă, ramura agriculturii de la noi se bucură de susținere din partea mai multor finanțatori din exterior. Cum să se orienteze agricultorii în multitudinea de oferte, cum să o aleagă pe cea mai oportună, cum să acceseze astfel de finanțări, dar, mai cu seamă, cum să gestioneze mai eficient banii pe care îi obțin? Cu răspunsuri la aceste și alte întrebări pe marginea acestui subiect, venim în paginile ziarului nostru, în care solicităm informații, sfaturi, consultații ale specialiștilor în domeniu.

UCIP-IFAD, ÎN SPRIJINUL PRODUCĂTORILOR AGRICOLI

Interviu cu Dna Elena Burlacu, Manager Creditare în cadrul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (UCIP-IFAD)

▪ **Dna Burlacu, Vă rog să punctați, pentru început, care sunt direcțiile prioritare în activitatea Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltare Agricolă?**

Actual, Unitatea Consolidată pentru implementarea Programelor IFAD gestionează două Proiecte IFAD ce sunt în derulare - Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltare a Businessului Agricol-IFAD V, cu termenul de finalizare la 30.09.2016 și Programul Rural de Reziliență Economico-Climatică incluzivă-IFAD VI, cu termenul de finalizare la 30.09.2020.

Obiectivele Programelor rezultă din necesitățile populației rurale și sunt: (i) sporirea rezilienței și a capacității de adaptare a fermierilor la modificările climatice în scopul asigurării veniturilor mai mari și mai stabile; (ii) sporirea accesului la serviciile financiare pentru dezvoltarea afacerilor rurale; (iii) a îmbunătăți productivitatea și competența antreprenorilor pentru a spori investițiile și oportunitățile de afaceri, accesul la piață, precum și reziliența contra șocurilor economice și climatice.

▪ **În acest fel, care sunt, de fapt, oportunitățile ce se deschid în fața producătorilor agricoli din Moldova?**

Un accent special este atribuit produselor și serviciilor care sprijină dezvoltarea durabilă a activităților în zonele rurale. În acest context, un șir de activități complexe vin în sprijinul producătorilor agricoli și merită de a fi punctate următoarele: (i) sprijin și instruire pentru a spori reziliența, caracterul incluziv și capacitatea de adaptivitate a antreprenorilor agricoli la modificările climatice; (ii) activități de dezvoltare a lanțului valoric și fortificarea cooperării producătorilor, procesatorilor, comercianților; (iii) servicii financiare adecvate și accesibile pentru antreprenorii din mediul rural și fortificarea capacităților instituționale a antreprenorilor și instituțiilor

lor parteneri; (iv) suport la dezvoltarea infrastructurii economice rurale.

Din tot acest șir de activități voi detalia cele din cadrul componentei de servicii financiare, care includ pe de o parte finanțarea pe termen mediu și lung a IMM, tinerilor antreprenori și micro antreprenorilor - membri ai Asociațiilor de Economii și Împrumut, și pe de altă parte servicii de suport și instruire, care au ca scop fortificarea capacităților și a cunoștințelor acestora.

Ținând cont de faptul că clienții sunt diferiți ca mărime, la fel și necesitățile sunt diferite, fiecare grup de clienți are suportul relevant, și anume: IMM pot accesa un credit în sumă maximă de 150 mii USD pentru pe termen de până la 8 ani pentru dezvoltarea investițiilor agricole rurale. Tinerii antreprenori beneficiază de finanțare pe termen de până la 8 ani în sumă de 300 mii MDL, ce include o porțiune de grant în mărime de 40%, pentru dezvoltarea activităților rurale, iar micro antreprenorii pot accesa prin intermediul Asociațiilor de

Economii și Împrumut, un credit pe termen de până la 3 ani, în sumă de până la 100 mii MDL.

▪ **Dna Burlacu, Vă rog să ne vorbiți și despre activitățile de susținere a tinerilor antreprenori. Care sunt acestea?**

Într-adevăr, de curând, au fost efectuate modificări de îmbunătățire a condițiilor de finanțare pentru tinerii antreprenori.

Pe parcursul anului 2016, pentru tinerii antreprenori a fost ajustată lista activităților eligibile și completată cu activități ne-agricole. Astfel tinerii pot accesa mijloacele Programului IFAD pentru dezvoltarea altor activități rurale decât cele agricole.

Este cunoscută limita de vârstă stabilită pentru calificare ca tânăr antreprenor, aceasta fiind de 35 ani. Pentru femeile tinere antreprenoare vârsta a fost majorată până la 40 ani. Aceasta modificare reiese din rolul femeii în reproducere.

Pe lângă serviciile de

finanțare despre care am menționat mai sus, tinerii antreprenori, dar și micro antreprenorii pot beneficia de suport la elaborarea planurilor de afaceri, cu alte cuvinte spus, pentru acei antreprenori care au beneficiat de finanțare în cadrul IFAD, programul achită 50% din costul planului de afaceri.

Un alt suport acordat tinerilor antreprenori sunt activități de instruire, și aici putem menționa:

- **instruirea pre-finanțare** privind dezvoltarea abilităților antreprenoriale, administrarea unei afaceri, accesarea unui credit bancar, etc. Ca rezultat al acestor cursuri de instruire tinerii antreprenori dezvoltă abilitățile și capacitățile antreprenoriale, vor elabora de sine stătător un plan de afaceri, vor avea cunoștințele necesare pentru completarea unei cereri de creditare și abilități de negociere a unui credit la instituțiile financiare.

- **organizarea vizitelor de studiu locale la companiile care au înregistrat performanțe înalte în domeniul în care tinerii au inițiat afacerea.** Aceasta activitate am demarat-o în 2015, a fost una de succes, iar tinerii participanți au preluat experiența companiilor de succes și chiar au stabilit contacte și colaborări. Pentru anul 2016 sunt planificate de a organiza alte 4 vizite ce cuprind 4 domenii de activitate: uscarea și procesarea fructelor; păstrarea și condiționarea producției agricole; producerea legumelor în câmp protejat și ferme de bovine.

Vizitele sunt planificate pentru lunile septembrie-octombrie 2016, astfel venim cu un apel către tinerii antreprenori beneficiari ai Programului IFAD, de a participa activ la aceste instruirii, ele fiind gratis.

- Întru susținerea tinerilor antreprenori de succes sunt organizate **vizite de studiu peste hotarele țării**, unde participanții au posibilitatea de a învăța din experiența antreprenorilor din alte țări. Pentru 2016 este planificată o vizita de studiu în Danemarca.

Instruirile nu se rezultă doar la aceste activități, accesând un credit antreprenorii sunt expuși la riscuri mai înalte și se face necesară o administrare mai riguroasă

a procesului de producere, a gestionării și dezvoltării afacerii. În scopul diminuării riscurilor în afacerile finanțate, sunt organizate seminare de instruire post-finanțare, axate pe tematici diferențiate pe domenii de activitate. Aceste instruirii includ seminare de o zi cu predarea materialului teoretic și vizitarea unei gospodării pentru demonstrații în condiții de producere în domeniul în care se petrece instruirea. Aceste activități vor demara în a doua parte a lunii septembrie 2016.

Doresc să reiterez faptul că toate activitățile de instruire sunt oferite tinerilor antreprenori gratis, cu suportul Ministerului Afacerilor Externe al Regatului Danemarcei/DANI-DA, prin intermediul companiilor specializate de prestări servicii.

▪ **Dacă e să vorbim despre colaborarea cu asociațiile de profil, implicit - cu Federația Națională a Producătorilor Agricoli din Moldova AGROinform, care sunt domeniile de conlucrare?**

UCIP-IFAD are o istorie de colaborare cu Federația Națională a Producătorilor Agricoli din Moldova AGROinform, încă din anul 2000, la demararea primului Proiect IFAD în RM. De menționat că Federația este anual acreditată pentru prestarea serviciilor de elaborare a planurilor de afaceri. Pentru organizarea vizitelor de studiu locale din 2015, a fost selectată în baza de concurs, AGROinform. Experiența, atitudinea și responsabilitatea specialiștilor organizației, care a fost mult apreciată de participanți, a stat la baza extinderii acestor activități și pentru anul 2016, unde AGROinform a fost selectată pentru organizarea instruirilor post-finanțare și a vizitelor de studiu locale.

▪ **Dna Burlacu, Vă mulțumim pentru o informație atât de amplă și, cu siguranță, utilă pentru agricultori, iar echipei de specialiști din cadrul UCIP-IFAD, îi dorim spor în muncă.**

Stela VDOVÎI

SFATUL SPECIALISTULUI: "INVESTEȘTE ÎN ACEL DOMENIU, CARE ÎL CUNOȘTI CEL MAI BINE!"

Specialiștii în Dezvoltarea Afacerilor din cadrul Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform acordă suport și asistență antreprenorilor la dezvoltarea propriilor afaceri, în special, la elaborarea studiilor de fezabilitate, a planurilor de afaceri și de pregătire a dosarelor incluzând tot setul de documente pentru producătorii agricoli care doresc să acceseze finanțare atât din partea băncilor comerciale și a organizațiilor internaționale, cât și din fondul de Subvenționare. Specialiștii AGROinform, având o experiență vastă în domeniu, reușesc să presteze aceste servicii în timp util și în conformitate cu toate cerințele de bază ale finanțatorilor. Mai multe detalii aflăm de la Vasile Pojoga, Specialist Principal în Agrobusiness și Sisteme Informaționale de Marketing (SIM) în cadrul Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova.

- Dl Pojoga, care sunt serviciile prestate agricultorilor de către specialiștii AGROinform într-o susținere dezvoltării afacerii lor?

AGROinform prestează o gamă largă de servicii consultative, orientate la dezvoltarea afacerilor fermierilor în spațiul rural. Asistența oferită antreprenorilor poate fi clasificată în două nivele:

1. consultanță individuală (și aici mă refer la elaborarea aplicațiilor pentru finanțări, administrarea și impozitarea, efectuarea analizei economice a întreprinderii, elaborarea planurilor de afaceri, consultanță în marketing, consultanță legală, studii de fezabilitate, studii de piață, tranzacții asistate și intermediare, vizite în teren cu consultanță la față locului).

2. consultanță în grup (nemijlocit - discuții în grup, instruire, mese rotunde, conferințe pe produs, schimb de experiență, vizite de afaceri, participarea la diferite expoziții și târguri).

- Dacă e să vorbim despre asistență și consultanță în accesarea finanțării, care sunt organizațiile la care AGROinform este acreditată în prezent pentru prestarea serviciilor de elaborare a planurilor de afaceri?

În prezent, noi suntem acreditați la Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (UCIP-IFAD), la Agenția pentru Intervenții și Plăți în Agricultură (AIPA), la Unitatea de Implementare a Creditului de Asistență acordat de Guvernul Republicii Polone. Din păcate, implementarea acestui credit s-a stopat, însă sperăm că termenul de creditare pentru Creditul Polonez, va fi prelungit.

De-a lungul timpului s-a mai conlucrat foarte eficient cu Proiectul de Investiții și Servicii Rurale (RISP), cu Proiectul Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Întreprinderilor (ACED), dar și cu Programul Compact de asistență oferită Republicii Moldova

Vasile Pojoga, Specialist Principal în Agrobusiness și Sisteme Informaționale de Marketing, AGROinform

de către Guvernul SUA prin intermediul Corporației Provocările Mileniului.

Pe lângă aceasta, mai acordăm asistență antreprenorilor la pregătirea planurilor de afaceri pentru contractarea creditelor directe de la băncile comerciale, dar și la pregătirea dosarelor pentru accesarea fondurilor din alte programe, cum ar fi Programul Național de Abilitare Economică a Tinerilor (**PNAET**) sau Programul de Atragere a Remitențelor în Economie (**PARE 1+1**).

- Ne puteți oferi câteva cifre relevante privind accesarea de fonduri de către producătorii agricoli care au apelat la serviciile AGROinform?

Deja de mai mulți ani, AGROinform acordă asistență producătorilor agricoli la pregătirea dosarelor pentru accesarea mijloacelor din fondul de Subvenționare. Foarte mult se lucrează în teritoriu, prin organizațiile noastre regionale, care colaborează direct cu producătorii agricoli din zonele rurale. Inclusiv, în anul 2015, s-au pregătit cele mai multe dosare pentru subvenții, iar, potrivit raportului AIPA pentru anul trecut, dacă e să vorbim despre repartizarea fondului de Subvenționare conform Asociațiilor profesionale, întâietatea aparține Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova. În 2015, 983 de membri ai AGROinform au beneficiat de subvenții în valoare totală de 121 milioane 543 mii lei.

Dacă e să vorbim despre planurile de afaceri, în 2015, specialiștii AGROinform au elaborat peste 28 de planuri de afaceri în sumă totală de 23,7 mil. lei și circa 3 mil. Euro. Aici trebuie să mai menționez faptul că un succes aparte l-au înregistrat planurile de afaceri elaborate pentru accesarea fondurilor prin programele IFAD, și care s-au

creditat în proporție de 100%, un rezultat remarcabil.

Totuși, trebuie să recunosc faptul, că cea mai mare problemă rămâne a fi cea legată de planurile de afaceri, elaborate pentru accesarea mijloacelor financiare din Creditul Polonez, care, după cum știți, a fost stopat. Asta, deși compania pentru care am elaborat anume noi planul de afaceri pentru accesarea fondurilor din Creditul Polonez a fost una dintre primele două care au fost acceptate pentru creditare.

- Aici vreau să Vă întreb: Pentru ce solicită de obicei fermierii moldoveni creditare? În ce investesc ei, de fapt, sumele accesate?

Trebuie să menționez că cele mai solicitate credite pentru investiții în agricultură sunt cele pentru procurarea tehnicii agricole (tractoare, combine și alte utilaje de prelucrare a terenurilor). În afară de aceasta, mai sunt serele – cu alte cuvinte – creditarea cultivării legumelor în spațiul protejat. Nu în ultimul rând, agricultorii solicită creditare pentru procurarea echipamentelor pentru prelucrarea post-recoltare a producției (uscătorii, frigidere, case de ambalare).

- Dl Pojoga, dar care sunt cele mai frecvente probleme la solicitarea creditelor de către antreprenori?

Prima și, astfel, cea mai mare problemă, este lipsa gajului. Mai ales – în cazul tinerilor antreprenori. De fapt, puțini dintre fermieri au ce pune în gaj, atunci când sunt la început de cale! În aceste cazuri, antreprenorii apelează cel mai frecvent la părinți, la rude... O alternativă sunt Fondurile de Garantare. Acestea, însă, prevăd un comision aparte, care trebuie achitat ulterior, dar Fondul este, totuși, o soluție.

O altă problemă o constituie rata înaltă

a dobânzii solicitată de băncile comerciale. De aceea mulți agricultori recurg la creditarea din partea organismelor internaționale, care oferă condiții mai avantajoase.

- Credeți că asistența unui specialist este inevitabilă atunci când vine vorba despre pregătirea pachetelor de documente și elaborarea planurilor de afaceri pentru accesarea creditelor, a granturilor sau a subvențiilor? Oare nu poate un antreprenor să elaboreze de sine stătător un plan de afaceri pentru accesarea fondurilor?

Desigur, sunt antreprenori pregătiți, cu studii economice, care sunt capabili să elaboreze un plan de afaceri și să pregătească un dosar de documente pentru finanțare, dar, consultația specialistului este necesară, deoarece afacerea trebuie privită și apreciată dintr-o parte. Un specialist, de fapt, asta face! Să știți că la noi antreprenorii vin ca la doctor, sau, dacă vreți, ca la avocat... Noi trebuie să cunoaștem toate detaliile (la ce etapă este afacerea, istoria de creditare, datoriile pe care le are antreprenorul, studiile, punctele slabe și punctele forte). Un specialist întotdeauna va aprecia mult mai corect în ce direcție trebuie dezvoltată afacerea dată. Haideți să Vă dau un exemplu! Nu o singură dată antreprenorii au venit la noi cu o idee, dar au plecat cu alta (după consultația și sfatul nostru). Rolul specialistului în acest caz este de a depista în ce domeniu antreprenorul este mai bine instruit și informat! După părerea mea, deviza în cazul dat este: **"Investește în acel domeniu, care îl cunoști cel mai bine!"**

În aceeași ordine de idei, specialistul face studiul de fezabilitate a întreprinderii, știe să identifice indicatorii care arată posibilitatea afacerii de a se extinde pe parcursul dezvoltării... Să nu mai zic despre faptul că cerințele cu privire la conținutul și forma de depunere a pachetului de documente pentru finanțare sunt foarte riguroase, iar un expert, cu siguranță, le cunoaște mult mai bine...

- Există producători agricoli care nu sunt eligibili în procesul de aplicare pentru finanțare din cadrul proiectelor în derulare, care sunt aceștia de fapt?

Aveți dreptate, sunt unii producători agricoli, care din start, nu pot pretinde la finanțare. Vorbesc aici despre antreprenorii aflați în stare de insolvabilitate sau în procedură de faliment, în procedură de reorganizare sau în orice alte proceduri judiciare.

- Producătorii agricoli trebuie să vină la Chișinău la sediul AGROinform pentru a solicita prestarea acestor servicii, sau se pot adresa la Organizațiile Regionale ale Federației?

Nu, nu este obligatoriu ca producătorii agricoli să vină la Chișinău pentru o consultanță sau ca să solicite pregătirea unui dosar pentru a merge la bancă. Ei pot ori-când apela la organizațiile noastre regionale care sunt prezente în absolut toate regiunile țării, unde îi așteaptă consultanți bine pregătiți și cu experiență, la care pot apela cu toate întrebările ce țin de promovarea afacerilor în agricultură. Și, desigur, atunci când este vorba de cazuri mai complexe, cum ar fi elaborarea planurilor investiționale, necesitatea de a accesa credite în sume mari, etc, agricultorii se pot adresa direct la specialiștii din cadrul echipei naționale AGROinform, cu sediul la Chișinău.

SECURITATEA ALIMENTARĂ DIN MOLDOVA, AFECTATĂ DE SĂRĂCIE

Republica Moldova se confruntă mai mult cu probleme ce se datorează preponderent aspectelor de sărăcie, decât lipsei fizice de alimente. Respectiv, populația calificată ca săracă este în dificultate să aibă acces fizic la hrană și nu de disponibilitatea acesteia. În cele din urmă, nivelul de sărăcie este o cauză a foamei, iar lipsa de nutriție adecvată și suficientă în sine ei este un subiacent al sărăciei. Este concluzia formulată de expertul economic, Iurie Gotișan în Policy brieful "Securitatea alimentară prin prisma unui sistem informațional comun".

"Potrivit documentelor oficiale, nivelul sărăciei în spațiile rurale rămâne a fi mai înalt decât în mediul urban. Astfel, acestea demonstrează că rata sărăciei în mediul rural este de cca 8 ori mai mare decât în orașele mari. În 2014, 8 din 10 persoane sărace erau locuitori ai mediului rural,

or se estimează că cca 335 mii persoane din acest mediu continuă să trăiască sub limita sărăciei. Respectiv, referințele în cauză arată că sărăcia în Moldova are o nuanță rurală pronunțată, or nivelul de securitate alimentară este scăzut anume în localitățile rurale. Cele mai sărace gospodării sunt de fapt afectate de a fi cele mai nesigure la produsele alimentare", a punctat Iurie Gotișan.

Autorul studiului menționează și despre calitatea îndoielnică a alimentelor

din Republica Moldova. Dar, acestea ar rezulta mai degrabă din cultura nutritivă desuetă a populației decât din faptul că nu ar exista suficient acces la produsele de bază. Or, ponderea mare a populației rurale în totalul acesteia, inclusiv a ratei sărăciei înalte anume în rândurile populației rustice, indică că majoritatea nu are parte la normele zilnice energetice de alimente. Mai mult, potrivit experților reprezentanței Băncii Mondiale din Moldova, fiecare a opta gospodărie casnică din țară

este afectată cel puțin de o formă cronică de insecuritate alimentară.

La rândul său, directorul IDIS Viitorul, Igor Munteanu a declarat că: "Asigurarea securității alimentare este unul dintre cele mai importante subiecte pentru dezvoltarea durabilă a unei țări. Tradițional, asigurarea securității alimentare aparține Ministerului Agriculturii și a agențiilor specializate, dar ar trebui să fie privită și ca o competență intrinsecă a președintelui țării, cel mai important oficial ales pe plan național. Ar fi curios să estimăm de câte ori foștii și actualii președinți de stat în Republica Moldova au ridicat problema securității alimentare, sau de câte ori au intervenit atunci când accesul și disponibilitatea de produse alimentare a fost în pericol în ultimele decenii? Un stat modern trebuie să aibă capacități moderne de gestionare a securității alimentare, iar lucrurile simple, cum sunt și accesul la alimente de

primă necesitate, sănătatea publică, apa potabilă, sunt și cele mai importante pentru populație. Atunci când avem politici deformate, ineficiente, risipitoare, populația suferă și reneagă legitimitatea unor autorități publice, care nu-și îndeplinesc cea mai importantă competență politică – servind interesului public".

"Securitatea alimentară este un subiect puțin discutat, dar semnale vin tot mai multe din partea politicului. Dacă securitatea alimentară nu este asigurată atunci ia asigură dividende pentru partidele politice. Republica Moldova este considerată o țară agrară și foarte mulți cred că securitatea alimentară este asigurată. Nu este adevărat, în condițiile în care în prim plan sunt oamenii, iar accesul la produsele alimentare este o problemă pentru țara noastră, deoarece nici în 2016 nu am ajuns la consumul care era în 1990. Un alt aspect este legat de siguranța alimente-

lor. Noi vorbim de exporturi, dar prea puțină atenție este atrasă pieței interne unde trebuie să fie livrate produse de o calitate cel puțin apropiată celor destinate exportului. La fel, puțină atenție este atrasă organizării și reglementării comerțului cu produse agricole și agroalimentare, inclusiv combaterii comerțului ilicit, contrabandei și comerțului cu produse contrafăcute", a explicat Viorel Chivriga, director de programe de la IDIS Viitorul.

Menționăm că acest studiu a apărut în cadrul proiectului susținut de Fundația Est Europeană, intitulat "Evaluare de politici și monitorizare de rezultate în scopul apropierei efective a Republicii Moldova de standarde europene democratice", realizat în comun de către IDIS Viitorul, CALM și Promo-LEX, din resursele acordate de Guvernul Suediei și de Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA.

CAUȚI UN JOB?

PESTE 9500 DE LOCURI DE MUNCĂ VACANTE ÎN ȚARĂ

Moldovenii aflați în căutarea unui loc de muncă au în prezent de ales, din cele peste 9500 de oferte incluse în baza de date a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă. 78% din numărul total al joburilor disponibile sunt destinate persoanelor cu nivel de instruire secundar profesional, mediu general și muncitorilor necalificați.

Pe piața muncii este nevoie de 1783 de lucrători în industria textilă și a confecțiilor, 627 de muncitori în construcții și 588 de lucrători în domeniul vânzărilor.

La mare căutare sunt și muncitorii necalificați, pentru ei fiind vacante în jur de 2400 de oferte de muncă.

De cealaltă parte, pentru specialiștii cu nivel de instruire superior și mediu de specialitate sunt mai puține locuri vacante de muncă. Potrivit datelor ANOFM, actualizate pe 13 septembrie, pentru această categorie de specialiști fiind disponibile numai 2104 joburi.

Cei mai solicitați sunt specialiștii în învățământ (503), cei din sănătate (318), dar și inspectorii (263).

POLUAREA ATMOSFERICĂ ESTE RESPONSABILĂ DE UN DECES DIN ZECE ÎN ÎNTREAGA LUME (BANCA MONDIALĂ)

Poluarea atmosferică a devenit al patrulea factor de deces prematur în lume. Poluarea mediului înconjurător a ucis 2,9 milioane de oameni în 2013, potrivit unui raport publicat joi de Banca Mondială, citat de AFP.

Dacă se adaugă și efectele poluării în case, mai ales cele legate de utilizarea combustibililor pentru încălzire și pentru gătit, numărul deceselor se ridică la 5,5 milioane.

Bolile provocate de poluarea aerului (bolile cardiovasculare, cancer de plămân, maladii pulmonare cronice, infecții respiratorii) sunt prin urmare responsabile de un deces din zece în lume,

de șase ori mai mult decât paludismul.

Aproximativ 87% din populația planetei este mai puțin sau mai mult expusă acestei poluări. Aceste pierderi de vieți omenești sunt sinonime cu pierderi în termeni de venituri și obstacole în calea dezvoltării economice, notează BM.

"Prin acest studiu care cifrează costurile economice ale mortalității premature legate de acest flagel, sperăm să găsim ecou în rândul factorilor de decizie, pentru a se consacra mai multe resurse menite să îmbunătățească calitatea aerului", a declarat Laura Tuck, responsabilă a Băncii Mondiale.

Sursa: agerpres.ro

STUDIUL: PROFILUL FEMEILOR ÎN ECONOMIA RM

Un studiu recent, realizat de Biroul Național de Statistică în parteneriat cu UN Women, care a cercetat fenomenul discriminării în rândurile populației din Republica Moldova arată ca 28% din respondenți cred că motivele inegalității de șanse dintre bărbați și femei sunt că femeile nu pot practica anumite profesii și nu sunt promovate la posturi înalte, iar 27% atestă că femeile sunt plătite mai prost ca bărbații.

Aproximativ fiecare a șasea persoană rezidentă în țară este o femeie ocupată în economie și afaceri și reprezintă 16% din populația țării. Cele mai active femei pe piața muncii sunt cele de vârstă cuprinsă între 35-54 ani, urmate de cele din grupa de vârstă 25-34 ani și cele mai multe femei

care desfășoară o activitate economică locuiesc în nordul țării, urmate de cele din municipiul Chișinău. Cele mai puține femei ocupate sunt în zona de Sud.

Capitalul uman și economic al femeilor implicate în economie și afaceri joacă un rol important în bunăstarea familiei, îngrijirea copiilor, dezvoltarea comunității, dar și a țării

în întregime. Egalitatea în domeniul economic între femei și bărbați reprezintă o resursă economică esențială pentru promovarea unei creșteri echitabile și incluzive, iar reducerea inegalității ocupaționale trebuie să fie un obiectiv care vizează nu numai egalitatea de abordare, dar și aspectele de gen care pot influența pozitiv eficiența pieței de muncă.

În Moldova, stereotipurile tradiționale asociate femeilor influențează în continuare puternic repartizarea responsabilităților între femei și bărbați în familie, la locul de muncă și în business, iar femeile și bărbații ar trebui să beneficieze în mod egal de libertatea de a alege și a lua decizii privind cariera profesională și modul de combinare a acesteia cu viața personală și de familie.

VARA SECETOASĂ A AFECTAT RECOLTA DE PORUMB ÎN UE

Vremea secetoasă din ultimele două luni a afectat culturile de porumb din Uniunea Europeană, astfel că recolta din acest an ar urma să fie aproape la fel de proastă ca și cea de anul trecut.

Firma de consultanță Strategie Grains constată recolte slabe în principalele țări producătoare din UE precum Franța, România, Bulgaria și Polonia, informează Reuters. Recolte bune din alte state membre

precum Ungaria, Italia, Austria și Slovacia nu vor face decât să atenueze un pic declinul general.

În 2015, blocul comunitar a recoltat o cantitate de 57,4 milioane tone de porumb, în scădere față de recolta record de 75,7 milioane tone în 2014. Săptămâna trecută Comisia Europeană și-a revizuit estimările privind producția de porumb din acest an până la 62,5 milioane tone.

Traderii estimează că în

acest an recolta de porumb a Franței, principalul producător de porumb al UE, va fi de aproximativ 12,5 milioane tone, cea mai mică recoltă înregistrată după cea din 2003, iar unii avertizează că o prelungire a vremii secetoase și în săptămânile următoare ar putea face ca rezultatul final să fie chiar mai mic. Potrivit datelor oficiale, în 2015 Franța a recoltat 13,5 milioane tone de porumb.

În România, recoltatul

porumbului este în derulare iar rezultatele variază de la o regiune la alta. „Așa cum arată campania în prezent vom avea o producție similară cu cea de anul trecut însă nu trebuie să uităm că anul trecut a fost unul destul de prost pentru porumb”, a declarat Nicolae Sitaru expert la Asociația Producătorilor de Porumb din România (APPR). În 2015 recolta de porumb a României a scăzut cu 26% în ritm anul până la 8,9 mi-

lioane de tone în condițiile unei producții slabe de 3,5 tone la hectar.

În schimb, în Ungaria, potrivit celor mai recente estimări, recolta de porumb

ar urma să crească în acest an până la 7,99 milioane tone, de la 6,6 milioane tone în 2015.

Sursa: agerpres.ro

BRUXELLESUL A DECIS CUM VA ÎMPĂRȚI 500 DE MILIOANE DE EURO PENTRU FERMIERII DIN SECTOARELE CU PROBLEME

În luna iulie, comisarul european pentru agricultură și dezvoltare rurală, Phil Hogan, anunța alocarea unui buget total de 500 de milioane de euro pentru sprijinirea fermierilor care activează în sectoare agricole cu probleme. La acel moment s-a anunțat că o parte din bani va fi alocată direct statelor membre, dar și că o mare parte din sumă, 150 de milioane de euro, va putea fi accesată direct de către crescătorii de vaci care reduc producția de lapte.

”Sunt deosebit de mulțumit de schema de ajutor pentru reducerea producției de lapte, deoarece oferă un răspuns cu adevărat european la o problemă pe piața UE. Sunt încrezător că această măsură va contribui în mod semnificativ la îmbunătățirea situației din piață și se va reflecta în prețuri îmbunătățite pentru producătorii de produse lactate din Europa”, a declarat la finele lunii august comisarul Phil Hogan, când s-a anunțat

că au fost conveniți termenii în care se vor alocă banii, termeni ce urmează să fie publicați în Jurnalul European.

În privința bugetului de 350 de milioane de euro, alocat direct statelor membre, s-au stabilit o serie de reguli, dar modul în care vor fi alocate în final fondurile rămâne la decizia guvernelor naționale care pot alege să sprijine sectoarele pe care le consideră destabilizate la acest moment. Atenția este însă concentrată pe schema de 150 milioane de euro care este un nou răspuns politic la situația de pe piață.

Punctul cheie este că acesta va funcționa un sistem la nivel european, astfel încât va fi decizia fiecărui fermier dacă dorește sau nu să participe – cu perspectiva unei plăți pentru reducerea producției în perioada octombrie-decembrie, în raport cu aceeași perioadă a anului trecut.

La această etapă au fost clarificate și finalizate multe dintre elementele tehnice, cum ar fi:

- revendicarea minimă care va fi de 1.500 kg;
- revendicarea maximă de 50% din producția în perioada de referință;
- penalitățile pentru incapacitatea de a reduce producția pentru suma totală oferită;
- diferitele termene și normele administrative și de control relevante.

Programul va fi rulat ca o „examinare simulată”, ceea ce înseamnă că oficialii Comisiei vor accepta toate ofertele notificate de către statele membre în cauză până la termenul convenit – cu excepția cazului în revendicările depășesc volumul de 1,07 milioane tone, care corespunde bugetului disponibil. Dacă se va depăși plafonul, se va aplica un coeficient de reducere, iar dacă plafonul nu va fi atins, se va putea lua decizia extinderii schemei, până când se atinge volumul bugetului.

Din momentul în care se ajunge la termenul-limită schemei, fermierii vor avea apoi 45 de zile pentru a furniza dovada că au redus producțiile de lapte, apoi imediat li se va plăti sprijinul aferent.

Se așteaptă ca regulile de accesare a sprijinului suplimentar pentru sectorul laptelui să fie bătute în cuie în luna septembrie, iar din octombrie, schema de reducere a producțiilor să intre în funcțiune la nivelul UE.

Sursa:

agrointeligenta.ro

PREȚUL ZAHĂRULUI PE PIAȚA INTERNAȚIONALĂ A CRESCUT CU 38% ÎN 2016

Livra de zahăr, care măsoară 454 de grame, a ajuns la un preț de 20,35 cenți pe 1 iunie, adică la maximum ultimilor doi ani, cotația fiind în creștere cu 38% de la începutul acestui an.

Evoluția ascendentă vine după ce perioadele prelungite de secetă au lovit zonele principalilor producători. Cererea este prognozată să depășească producția în acest an, după ce supraproducția a caracterizat ultimii cinci ani ai pieței internaționale de zahăr.

Zahărul este una dintre cele mai puțin susținute mărfuri agricole de către guvernele Statelor Unite sau Uniunii Europene, iar în 2017 autoritățile de la Bruxelles or să înceapă procedurile pentru liberalizarea pieței de zahăr, fapt ce ar putea impulsiona producătorii de pe bătrânul

continent să planteze mai multă trestie de zahăr și să exporte mai mult.

Anul trecut producția de zahăr – activitate ce necesită un număr foarte mare de lucrători – la nivel mondial a fost de 173,4 milioane de tone metrice. De asemenea, la nivel global, cel mai mare producător de zahăr din lume este Brazilia, urmată de India și Uniunea Europeană.

După ce în 2005 Brazilia

a acuzat UE că încalcă regulile WTO (World Trade Organization), de data aceasta brazilienii acuză Thailanda, al cincilea producător la nivel mondial, că și-au mărit cota de piață la nivel mondial prin subvenționarea exporturilor, încălcând acordurile WTO și prejudiciind Brazilia cu peste 1 miliard dolari anual.

Sursa:

paginadeagricultura.ro

CEL MAI MARE FURT DE BOVINE DIN NOUA ZEELANDĂ. CUM AU DISPĂRUT 500 DE VACI?

Aproximativ 500 de vaci au fost furate dintr-o fermă din Noua Zeelandă și acesta pare să fie cel mai mare furt de vaci din istoria țării, conform Guardian.

Oamenii din Ashburton,

sudul insulei, susțin că nu își aduc aminte să fi auzit de un astfel de furt în istoria țării. Și aici vorbim despre o țară care găzduiește aproximativ 10 milioane de vaci, aproape dublu față de

numărul populației!

Fermierul care a rămas fără vaci a cerut ajutor pe contul de Facebook, dar este prea jenat să stea de vorbă cu presa, conform unui prieten de-al său. Omul susține că vacile puteau să dispară din turmă oricând începând cu luna iulie, la ultima numărare.

De altfel, dacă este vorba despre un jaf, este unul de proporții, în condițiile în care acele 500 de vaci ar valora aproximativ 723.000 de dolari americani.

Sursa: 1001-stiri.pro

TRACTORUL VIITORULUI! NU ARE CABINĂ, POATE FI CONTROLAT DE PE TABLETĂ ȘI LUCREAZĂ SINGUR NON-STOP

Constructorul american CASE IH a prezentat recent noul concept de mașină agricolă: tractorul autonom. Tractorul fără cabină nu este departe de a ajunge în ferme, afirmă inginerii. O parte din tehnologia care îl ghidează este deja disponibilă agricultorilor care s-au obișnuit cu tractoarele cu ghidaj prin GPS, spre exemplu.

În acest moment, conceptul tractorului este folosit pentru a testa tehnologia și a afla părerile clienților, pentru a înțelege mai bine care sunt nevoile agricultorilor în ceea ce privește mașinile agricole autonome.

În dezvoltarea conceptului de tractor autonom, Case IH și echipa de inovare a CNH Industrial au pornit de la modelul Case IH Magnum existent și pentru care a fost dezvoltat un nou design. Vehiculul este controlat folosind o interfață interactivă, iar acțiunile mașinii agricole pot fi monitorizate prin intermediul operațiunilor pre-programate. Sistemul de la bord ia automat în considerare lățimea

implementărilor și calculează cea mai eficientă rută de lucru în funcție de teren, obstacole și alte mașini agricole aflate în câmp. Pentru monitorizarea și corectarea operațiunii, operatorul are posibilitatea de a alege între un computer desktop și o tabletă portabilă. Alte noutăți ale tractorului autonom sunt folosirea unui radar, o tehnologie laser și camere video de la bord care ajută tractorul să recunoască cu acuratețe obstacolele ce apar în calea sa. Odată reperate, mașina inteligentă se oprește, iar operatorul este notificat vizual și acustic, putând interveni pentru a schimba modul de lucru al tractorului. Dacă nu este primit nici

un semnal GPS, nu există date de poziție disponibile sau este apăsat butonul de oprire manuală, tractorul se oprește imediat.

Inovațiile de la CASE IH includ și modificarea sarcinilor pre-programate în funcție de condițiile meteo. Acestea pot fi, bineînțeles, controlate și de către operator care are decizia finală în privința

lucrării. Dacă este vreme bună, însă, iar mașina agricolă este programată să lucreze, ea se va opri când termină, putând fi programată și pentru alimentare automată cu carburant.

Un angajat poate monitoriza pe o tabletă mai multe tractoare autonome sau poate să le controleze chiar în timp ce el face alte munci

în câmp. În finalul prezentării prototipului de tractor autonom, oficialii CASE IH au subliniat că deși modelul prezentat nu vine cu cabină, tehnologia cu care el este dotat poate fi implementată și la un tractor CASE IH cu cabină, însă acest lucru este inutil întrucât, dacă în câmp începe să plouă, tractorul inteligent se oprește automat și se duce într-un mediu uscat, dacă are această posibilitate în cadrul fermei.

Până la acest moment, fiind vorba despre un prototip, nu există date cu privire la prețul unui tractor autonom sau în ce motorizări și cu ce putere va fi disponibil pe piață. De fapt, nu se cunoaște nici când el va putea fi comandat de către fermieri, toate informațiile de acest tip urmând să fie anunțate la momentul potrivit.

Sursa: agrointel.ro

CARNEA DE PUI "NESTRESAT", O AFACERE PROFITABILĂ PENTRU MICUL FERMIER

Afacerea cu pui crescuți în aer liber, cu acces permanent la verdeață, a înflorit în vestul Europei în ultimii ani, iar cererea pentru carnea provenind de la fermele care au adoptat sistemul free-range sunt tot mai mari. În România, acest business este încă la faza de pionierat, dar promite să explodeze din toamnă, când Comisia Europeană ar putea obliga procesorii să includă pe etichete și modul în care a fost produsă carnea de pasăre.

Condițiile minime pentru fermele în sistem free-range:

– Găinile și puii trebuie să aibă acces permanent în aer liber, exceptând situa-

țiile impuse de autoritățile veterinare;

– Spațiul deschis aflat la dispoziția păsărilor trebuie să fie acoperit de verdeață și nu poate fi folosit pentru alte activități agricole, exceptând livezile, zonele împădurite sau pășunile, cu condiția ca această ultimă opțiune să fie autorizată de autoritățile competente;

– În privința densității păsărilor din fermă, se impune un minimum de patru metri pătrați alocați pentru fiecare găină în parte deci, se pot crește cel mult 2500 de găini pe un hectar de pajiște. În condițiile în care pentru fiecare găină sunt disponibili cel puțin 10 mp și dacă se practică o rotație, găinile având acces liber în întreg spațiul pe durata de viață a efectivului, fiecare

îngrăditură trebuie să asigure cel puțin 2,5 mp/găină;

– Spațiile exterioare nu trebuie să se întindă dincolo de o rază de 150 de metri de la trapa de ieșire din clădirea cea mai apropiată; cu toate acestea, se autorizează o extindere de până la 350 metri de la trapa de ieșire din clădirea cea mai apropiată, cu condiția să fie repartizate uniform, pe toată suprafața spațiului exterior, în sensul acestei dispunerii, un număr suficient de adăposturi și jgheaburi, adică cel puțin patru adăposturi pe un hectar.

(Ordinul transpune Directiva Consiliului 1999/74/CE ce stabilește standardele minime pentru protecția găinilor ouătoare, publicată în Jurnalul Oficial al

Comunităților Europene nr. L 203 din 3 august 1999, cu modificările și completările ulterioare)

Puii free-range trăiesc mai mult pentru că făcând mișcare, având acces la aer curat, iau mai încet în greutate, dar carnea și

ouăle sunt mai bogate în nutrienți. Din acest motiv și prețurile cu care se vinde carnea lor în magazine sunt mai mari, aproape duble față de carnea de la păsările crescute în sistemul intensiv", explică Tamsin.

În ciuda prețului

mai mare, britanicii, spre exemplu, preferă să cumpere carne de pui free-range atât pentru că vor o hrană mai sănătoasă și mai gustoasă, dar și pentru că se gândesc că păsările nu au fost chinuite și s-au bucurat de o viață bună, în aer liber. De altfel, situația vânzărilor la carnea de pui se repetă și în cazul ouălor. Aici lucrurile sunt deja clare și consumatorii știu că ouăle de la găinile free-range sunt marcate cu cifra 1, în timp ce pe coaja celor produse de păsări crescute în baterii se aplică cifra 3. În țara vecină, România, în acest moment există doar patru ferme de găini ouătoare în regim free-range.

Sursa: agrointel.ro

EFECTELE SCHIMBĂRILOR CLIMATICE ASUPRA GRÂULUI

Un studiu recent realizat de Universitatea de Stat din Kansas constată că, în următoarele decenii, cel puțin un sfert din producția de grâu a lumii se va pierde din cauza condițiilor meteorologice extreme datorate schimbărilor climatice.

Daca nu se iau masuri de adaptare la fluctuațiile meteorologice, se vor pierde la nivel mondial 42 milioa-

ne de tone de grâu, spune profesorul Vara Prasad, de

la Universitatea de Stat din Kansas. El conduce o echipă

de cercetători care a constatat că producția de grâu este proiectată să scadă cu 6 la sută pentru fiecare grad Celsius de temperatură aflată în creștere. Aceasta este o provocare, deoarece Pământul va avea de hrănit, în următorii 30 de ani, aproximativ 9,6 miliarde de oameni.

Pentru acest studiu, cercetătorii au testat sistematic modele de culturi de grâu pe 30 de câmpuri

experimentale din întreaga lume. Ei au descoperit că schimbările climatice și temperaturile crescânde vor avea efecte severe asupra grâului, mai devreme decât ne așteptăm. Temperaturile extreme nu înseamnă doar căldura, ci înseamnă și temperaturi scăzute. Astfel grâul va avea un interval optim mai mic pentru umplerea boabelor sale.

Studiul va ajuta fer-

mierii să selecteze, mai multe soiuri rezistente în funcție de locația lor. În plus, cultivatorii de grâu pot determina data optimă de semănat, pentru a evita stresul și pentru a minimiza posibila expunere la evenimente meteorologice extreme, cum ar fi căldura și frigul din timpul sezonului de creștere.

Sursa: gazetadeagricultura.ru

ARDEREA MIRIȘTILOR ȘI IMPACTUL ASUPRA TERENURILOR AGRICOLE

Pregătirea terenurilor pentru arături este, aproape în fiecare an, un prilej pentru știrile care anunță incendii de vegetație, cauzate de arderea miriștilor. În ultima perioadă toate buletinele de știri abundă de noutăți despre incendii de vegetație, care se produc pe întreg teritoriul țării, iar Serviciul Situații Excepționale informează aproape zilnic despre lupta pompierilor cu răspândirea focului. Mai mult, asta în pofida faptului că Serviciul Hidrometeorologic de Stat menține pe parcursul acestei perioade Codul Galben de pericol sporit de incendii pe fondul temperaturilor ridicate.

În mare parte incendiile sunt provocate de gospodarii care au ieșit la curățatul ogoarelor, iar focul a scăpat de sub control. Și acesta este principalul motiv pentru care agricultorii sunt îndemnați să nu dea foc la miriști, însă nu unicul!

Specialiștii sunt de acord că, pe lângă faptul că arderea miriștilor este interzisă de autorități, acest procedeu nu ajută cu nimic solul, ba dimpotrivă. Este greșită părerea unor agricultori, care consideră că procedeu de ardere a miriștii ușurează efectuarea aratului. Șavanții ecologiști au demonstrat științific argumentat faptul, că în urma incendiilor cel mai mult suferă stratul de sol fertil

din care arde substanța organică, se distruge microflora și insectele folositoare, iar pentru restabilire este necesară o perioadă foarte îndelungată, se arată într-un o notă informativă, emisă de Inspectoratul Ecologic de Stat. Un pericol destul de mare prezintă incendierea miriștii în apropierea pădurilor, spațiilor verzi, spațiilor locative, în preajma stațiilor de alimentare cu carburanți, conductelor de gaz care s-ar putea solda cu o catastrofă ecologică.

Concluzia specialiștilor ar fi, așadar, că arderea miriștilor rămâne doar o modalitate ieftină de a curăța terenul agricol, fără nici un efect be-

nific asupra solului, ba dimpotrivă.

În scopul neadmiterii arderii miriștii, paielor, ierbii uscate din fâșiile forestiere de protecție și a altor resturi vegetale Inspectoratul Ecologic de Stat a emis o dispoziție prin care agenții economici, care practică creșterea și colectarea cerealelor, au fost preîntâmpinați și informați despre pericolul care poate fi cauzat mediului în rezultatul arderii acestor resturi vegetale. Pe toate cazurile care vor fi depistate inspectorii de mediu vor întocmi procese-verbale de contravenție administrativă și vor determina prejudiciul cauzat mediului. Cei care încalcă legea

trebuie să răspundă, chiar dacă în multe cazuri de incendiere a miriștii este greu de identificat vinovatul.

Inspectoratul face apel către organele administrației publice locale, conducătorii de unități agricole, populație ca să contribuie la excluderea practicii dăunătoare și cu consecințe negative pentru mediu. Toate rămășițele vegetale trebuie reîntoarse (încorporate) în sol pentru a îmbunătăți cât de puțin fertilitatea solului. De la aceasta vom avea numai de câștigat și ecologic și economic.

Pentru a acționa împreună și autoritățile recomandă unităților și gospodăriilor agricole un set de măsuri necesare de aplicat:

- punctele de recoltare de dotat cu posturi antiincendiu amenajate pe platforme mobile (remorci) pentru asigurarea intervenției rapide la stingerea incendiilor;
- lanurile pe care se efectuează lucrări de recoltare de asigurat cu tractoare cu pluguri, discuitoare și cisterne cu apă care se vor deplasa odată cu combinele la lanurile de recoltare;
- de organizat paza lanurilor cu grâne pe timp de noapte;
- de izolat lanurile cu grâne de drumuri, masive forestiere, păduri și câi ferate prin fâșii arate;

- de întreprins operativ măsuri pentru îndeplinirea indicațiilor organelor de supraveghere a mediului;
 - alimentarea tehnicii cu carburanți și lubrifianți de efectuat în puncte de alimentare special amenajate, fiind interzise transportul și transvărsarea lichidelor combustibile în vase deschise, precum și alimentarea în lan sau la distanțe mai mici de 100 metri față de acestea;
 - de interzis efectuarea lucrărilor de revizie și reparații în lanuri, pe lângă fâșiile forestiere, depozite la o distanță mai mica de 100 metri;
 - de interzis fumatul și focul deschis în lanuri, arii, miriști;
 - de interzis combinele și utilajele ce transportă cereale și paie să circule la distanțe mai mici de 100 metri de punctele de seceriș, recoltare și depozitare a produselor agricole;
 - paiele rezultate după recoltare cu combina de evacuat în cel mult 2 zile, iar miriștea de arat;
 - de interzis arderea paielor sau altor resturi vegetale pe câmp sau utilizarea focului deschis pentru distrugerea prin ardere a dăunătorilor pe miriști.
- Respectarea acestor prevederi ne va scuti de prejudicierea mediului înconjurător și pierderi economice însemnate.

PLANTAREA DE TOAMNĂ A ZMEURULUI SFATURI PENTRU CA TOȚI BUTAȘII SĂ SE PRINDĂ

Cultura de zmeur este una dintre cele mai profitabile alegeri atunci când vine vorba despre o investiție de succes. Nici pentru spațiile mici, fructele zemoase și arome de zmeură nu trebuie să lipsească din grădina vreunui gospodăru. Deloc pretențioasă, cultura se înființează de obicei toamna după căderea frunzelor, întrucât această perioadă asigură refacerea sistemului radicular și pornirea în vegetație primăvara devreme!

Perioada optimă pentru plantarea zmeurei este cu siguranță toamna. Se recomandă să alegeți sfârșitul lunii septembrie sau octombrie deoarece plantele au aproximativ 5-6 luni de acomodare cu terenul până la intrarea în vegetație. Fermierii dezvăluie unele secrete care ajută butașii de zmeură să se prindă:

1. Aveți grijă de unde achiziționați butașii! Este recomandat ca înainte să achiziționați butași, mai ales pentru o investiție mare, să vizitați pepiniera de unde alegeți să cumpărați materialul săditor.

2. Alegeți cu grijă soiul pe care vreți să îl plantați, în funcție de condițiile climatice din zona dumneavoastră! Alegeți-le neapărat pe cele acclimatizate dar și cultivate pentru anumite zone ale țării, deoarece niciodată nordul țării nu se va compara climatic cu sudul! Trebuie să știți din start că soiurile cu înflorire mai târzie sunt recomandate pentru zone răcoase unde există riscul de brumă chiar și în luna aprilie (deci dacă pică bruma pe flori în anul respectiv nu veți mai avea producție). Soiurile timpurii cu înflorire devreme sunt recomandate pentru zonele mai călduroase.

3. Plantați în zonele cât mai expuse la lumină, evitați-le pe cele umbroase! Zmeura este o plantă iubitoare de soare care preferă zonele cu lumină directă. Se adaptează ușor și la frig sau la anotimpurile ploioase.

4. Arați terenul cât mai adânc! Pentru plantarea de toamnă trebuie să arați terenul cât mai adânc și să discuiți de două ori. Astfel terenul o să fie cât mai fin și o să permită o dezvoltare armonioasă a plantei.

5. Nu plantați zmeura la o adâncime mai mare de 20 cm! Zmeura nu trebuie plantată mai adânc de 20 cm adâncime deoarece dacă sunt bătute în pământ mai mult de această adâncime riscul să nu mai iasă

la primăvară este foarte mare. Planta se așază cu rădăcina răsfirată, care se acoperă apoi cu pământ, iar solul se tasează ușor în jurul plantei.

6. După plantarea de toamnă, zmeura nu are nevoie de îngrijiri speciale! După plantare nu se face nimic, se așteaptă "trezirea la viață" primăvara și atunci trebuie săpată și stropită preventiv împotriva bolilor și a dăunătorilor dar în anul 1 nu e cazul!

7. Nu îndepărtați frunzele uscate și buruieni! Dacă alegeți să plantați toamna trebuie să știți că zmeura nu necesită nici tăieri iar frunzele uscate și buruienile nu se îndepărtează. Aceste vor proteja planta până în primăvară.

8. Respectați distanța dintre rânduri! Distanța pe rând între plante este de 40-50 cm, iar între rânduri, în funcție de sistemul de conducere: Cultura în benzi cu spalieri – 2,5 – 3 m; Cultura sub formă de gard fructifer – 2,5-3 m; Cultura sub formă de evantai – 1,5 – 2,5 m, iar distanța pe rând 1-1,2 m și Cultura pe araci -1,2 m.

9. Aveți grijă la rozătoarele! Dacă plantația se află aproape de pădure sau zone unde se află animale sălbatice, în special rozătoare, trebuie să luați măsuri suplimentare. La sfârșitul toamnei stropiți la circa 2 luni de zile plantele cu apă amestecată cu praf de ardei iute sau de usturoi. Datorită mirosului înțepător de usturoi dar și a gustului iute, rozătoarele, fie că vorbim de câprioare sau iepuri, nu mai pun botul pe plante. Este foarte simplu de folosit iar rețeta este la fel de ușoară. La 10 kilograme de apă adăugați un kilogram de praf de ardei iute sau usturoi, amestecați bine după care împrăștiți pe planta de jos până la circa 40-50 cm.

Sursa: [agrintel.ro](#)

CALENDARUL AGRICULTORULUI LUNA SEPTEMBRIE (RĂPCIUNE)

CULTURA MARE

- se va termina până cel târziu în 15 septembrie semănatul rapiței de toamnă;
- se condiționează semințele de cereale de toamnă și se face controlul purității germinăției;
- înainte de arat, terenurile se eliberează de resturile vegetale pentru a se efectua arături de calitate;
- se continuă arăturile de toamnă în așa fel ca arătura să stea cel puțin două săptămâni să se așeze până la semănat;
- se pregătesc mașinile de semănat și se face proba acestora;
- se vor înființa culturile de toamnă pentru masa verde (*borceagul de toamnă, orzul și secara masa verde*);
- din 15 septembrie se va începe semănatul orzului de toamnă urmat de cel al grâului, în partea nordică a țării și în zona colinară;
- se recoltează floarea soarelui, soia, porumbul timpuriu;
- se recoltează primele cantități de sfeclă de zahăr conform graficului de livrări stabilit cu fabricile de zahăr.

LEGUMICULTURĂ

- se continuă recoltatul la tomate, ardei, vinete, castraveți, dovlecei, varza, conopida, rădăcinoase, etc.;
- se seamănă spanacul pentru consumul de primăvară;
- se seamănă soiurile de salată rezistente la iarnă (pentru consumul de primăvară);
- se continuă irigatul culturilor de varză, gulii, conopida și țelina;
- se poate începe, la sfârșitul lunii, plantatul la usturoi;
- se fac pregătiri pentru producerea răsadurilor de anul viitor (aprovizionare cu mranita, pământ de țelina, nisip, turba, compost, materiale pentru reparat spațiile protejate)

VITICULTURĂ

- se recoltează strugurii de masă și se continuă apoi cu cei pentru vin;
- se pregătesc spațiile și vasele necesare pentru depozitarea vinului;
- se recoltează probe de sol pentru analizele chimice în cazul înființării de noi plantații;

- pentru plantările de toamnă se execută fertilizarea de bază și desfudatul (la adâncime de 60 cm);

POMICULTURĂ

- se recoltează merele și perele de toamnă;
- se pregătesc spațiile de depozitare;
- după recoltare se adună fructele stricate rămase pe pomi și sub pomi, pentru a nu infecta recolta de anul viitor;
- se culeg nucile când, la peste 70%, au crăpat învelișul verde, după care se curată și se lasă la uscat;
- se încep pregătirile în vederea plantărilor de toamnă (aprovizionarea cu gunoi de grajd, îngrășăminte chimice și substanțe pentru dezinfecția solului).

CREȘTEREA ANIMALELOR

- se începe campania de montă la ovine;
- se pregătesc adăposturile pentru stabulație din timpul iernii;
- se continuă strângerea și depozitarea furajelor necesare pe perioada stabulației;
- se va pășuna atent cu animalele pe suprafețele unde s-au recoltat sfecla de zahăr și trifolienile (mai ales pe timp umed) pentru a preveni meteorismul, asfixierea mecanică sau înecul cu colete prea mari.

APICULTURĂ

- se execută strângerea și rânduirea corectă a fagurilor din cuiburi, în vederea iernării în bune condiții a familiilor de albine;
- completarea rezervelor de hrană pentru perioada de iarnă;
- împachetarea cuiburilor de albine pentru evitarea accidentelor la schimbările bruște de temperatură.

ATENȚIE! RABIA!

Un caz șocant a avut loc recent. Un bărbat în vârstă de 39 de ani din satul Tănătari, raionul Căușeni a fost diagnosticat cu rabie, iar ulterior a decedat la Spitalul Clinic de Boli Infecțioase "Toma Ciorbă" din capitală fără ca medicii să mai poată face ceva pentru a-l salva. Acum două luni acesta a fost mușcat de propriul câine.

Cu toate că animalul a decedat după 2 zile de la incident, bolnavul nu s-a adresat în instituțiile medico-sanitare după asistență medicală și nici nu a informat Direcția Raională pentru Siguranța Alimentelor despre decesul animalului, se arată în comunicatul Centrului Național de Sănătate Publică. După înregistrarea acestui caz, specialiștii de la Centrul de Sănătate Publică au identificat focarul și au efectuat măsuri de profilaxie.

Rabia este o boală infecțioasă, care afectează creierul și măduva spinării. În prezent, nu există tratament împotriva acestei infecții. Maladia poate fi însă prevenită prin vaccinare.

Rabia (Turbarea) este o boală infecțioasă de etiologie virală, întâlnită la

toate speciile de animale homeoterme, transmisibilă la om, caracterizată prin evoluție acută cu manifestări nervoase exprimate prin hiperexcitabilitate și agresivitate urmate de paralizii și moarte, atenționează Direcția Supraveghere Sanitar – Veterinară ANSA într-o notă informativă. Virusul este secretat în salivă și se transmite în mod obișnuit la animale și om prin mușcătura unui animal infectat (animalele elimină virusul cu 10 – 14 zile înainte de debutul clinic al bolii). Transmiterea bolii se mai face prin zgârietură, pe cale respiratorie de la lilieci (în cazul explorării unor peșteri), transplacentar, accidental, în laboratoare.

Rezervorul de infecție: animale sălbatice (vulpi, bursuci, lupi, șacali, hienne, dihori, jderi, veverițe, șobolani, șoareci, iepuri,

lilieci, etc.) De asemenea, rabia apare și la animalele domestice. În ultimii ani, pe lângă câini, pisicile au devenit animalele domestice infectate cel mai frecvent cu rabie. Aceasta se datorează faptului că mulți stăpâni de pisici nu își vaccinează pisicile împotriva rabiei înainte ca acestea să fie expuse contactului cu alte animale. De asemenea, rabia apare și la vaci, capre și uneori (chiar dacă nu foarte frecvent) la cai, oi, porci. Astfel în Republica Moldova de la începutul anului 2016 au fost înregistrate 47 cazuri de rabie, îmbolnăvinduse 13 bovine, 13 câini, 10 vulpi, 8 pisici, 1 caprină, 1 ovină, 1 jder.

Rabia este în zilele noastre o maladie complet incurabilă. Această maladie, în prezent practic dispărută la om în majoritatea țărilor dezvoltate, reprezintă încă o problemă majoră de sănătate publică în multe țări din Asia și în Africa. Clinic, se manifestă ca encefalomie-lită acută și, odată ce apar simptomele vizibile ale bolii, rabia este aproape întotdeauna fatală.

În fiecare an, numărul deceselor provocate de turbare este de ordinul a 50.000 pe tot globul. Asia este continentul cu cel mai mare număr de cazuri de turbare la oameni cu peste 90% de decese anual. Cu toate că afectează toate vârstele, rabia se întâlnește mai des la copiii sub 15 ani. La oameni, perioada de incubatie este de la câteva zile la câțiva ani. În cele mai multe cazuri, semnele clinice apar după 1-3 luni. În studiile făcute, aproximativ 4-10% din cazuri au avut perioada de incubatie de 6 luni sau mai mult.

Se recomandă populației să respecte anumite reguli pentru prevenirea cazurilor de rabie:

animalele de companie trebuie vaccinate antirabic;
animalele domestice nu trebuie lăsate să hoinărească liber și trebuie supravegheate atunci când sunt afară;

a nu se lăsa resturi menajere expuse în exterior, deoarece acestea pot atrage animale sălbatice sau fără stăpân;

copiii trebuie învățați

să nu atingă NICIODATĂ animale necunoscute, chiar dacă acestea par prietenoase;

un animal sălbatic trebuie observat de la distanță, deoarece chiar dacă este turbat acesta poate părea blând;

în situația în care ați observat un animal care se comportă neobișnuit, cazul trebuie raportat subdiviziunilor teritoriale pentru siguranța alimentelor.

În cazul când cineva a fost mușcat:

primul pas este curățarea rănii cu multă apă și săpun pentru a reduce riscul unei infecții;

este indicată efectuarea unui consult medical de specialitate pentru a se stabili un tratament mai complex al rănii;

trebuie informate și autoritățile sanitare veterinare.

Dacă un animal a fost mușcat:

animalul trebuie atins cu grijă deoarece, fiind rănit, poate să muște; se recomandă i protejarea mâinilor cu mănuși;

trebuie chemat medicul veterinar sau autoritățile sanitare-veterinare locale. Animalul dumneavoastră trebuie să fie supus vaccinării sau revaccinării antirabice în primele 72 de ore după ce a fost expus unui animal turbat sau care ar putea fi bolnav de rabie.

Dacă observați animale care se comportă neobișnuit, raportați aceste situații autorităților sanitare-veterinare locale.

RESTANȚE LA REALIZAREA PLANULUI DE ACȚIUNI PENTRU SOLUȚIONAREA PROBLEMELOR ÎN DOMENIUL FARMACEUTIC

Unul din cele mai importante scopuri ale Planului de acțiuni pentru soluționarea problemelor în domeniul farmaceutic – cel de a majora cu 50 la sută lista medicamentelor compensate de stat, încă nu a fost realizat. Despre aceasta a atenționat Premierul, Pavel Filip, la întrunirea pe care a avut-o săptămâna trecută cu reprezentanții instituțiilor responsabile de asigurarea ordinii pe piața medicamen-

telor. Noul termen pentru ca noua listă a medicamentelor compensate să fie aprobată și publicată este finele lunii septembrie.

În același timp, Pavel Filip s-a arătat nemulțumit de faptul că mai multe acțiuni, incluse în Plan, nu au fost realizate până în prezent. Premierul a solicitat să fie delimitate clar atribuțiile Ministerului Sănătății și ale Agenției Medicamentului și Dispozitivelor

Medicale în ce privește formarea și înregistrarea prețurilor la medicamente, fiind identificate mai multe problemele care tergiversează procesele. De asemenea, Prim-ministrul a cerut să fie luate toate măsurile necesare pentru a asigura buna desfășurare a achizițiilor centralizate a medicamentelor la nivel național, dar și să fie intensificată activitatea de comunicare pe acest segment.

CONCEPTUL SISTEMULUI DE PENSII VA FI REFORMAT. CÂND AM PUTEA AVEA PENSII DECENTE?

Grupul de lucru privind implementarea conceptului de reformă a sistemului de pensii, convocat în ședință cu Premierul, Pavel Filip, a raportat despre progresele înregistrate în pregătirea proiectelor de acte legislative, dificultățile întâlnite de autorități în acest proces, precum și necesitățile suplimentare pentru a institui un sistem echitabil pentru toți beneficiarii.

Totodată, Pavel Filip a solicitat instituțiilor implicate să respecte cu strictețe termenii stabiliți, astfel încât noile prevederi să fie aplicate începând cu 1 ianuarie 2017.

Conform informației prezentate de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, în prezent se lucrează asupra proiectului de lege privind reforma sistemului de pensii, care urmează să fie prezentat pentru discuții și consultări publice. Totodată, pentru definirea noii formule de calcul a pensiei sociale, a fost solicitată asistență tehnică din partea partenerilor de dezvoltare și a experților internaționali.

Amendamentele legislative propuse prevăd modificarea mecanismului de achitare a pensilor, consolidarea structurilor instituționale de adminis-

trare a sistemului de pensii, reducerea inechităților sociale, precum și formarea unui sistem de pensii mai atractiv, cu un nivel sporit de beneficii.

În context, menționăm că, potrivit datelor BNS, mărimea medie a pensiei lunare stabilite la 1 ianuarie 2016 a constituit 1165,2 lei. Dacă să luăm în calcul datele oficiale ale aceluiași Birou Național de Statistică, pentru pensionari minimul de existență ((la aceeași dată de referință) a constituit 1437,4 lei, ce respectiv face posibilă acoperirea minimului de existență pentru această categorie de populație la nivel de doar 81,1%.

MÂNCĂȚI STRUGURI! BENEFICIILE PENTRU SĂNĂTATE SUNT UIMITOARE!

Strugurele este fructul viței de vie și se numără printre cele mai cultivate fructe din lume, potrivit unui raport realizat în 2010 de mai multe asociații de viticultori. Iată beneficiile strugurilor pentru sănătate, cu condiția că sunt consumați cu tot cu coaja.

Pentru început, să trecem în revistă ce conțin strugurii. Aceștia sunt bogați în carbohidrați, zahăr, fibre alimentare, tiamină, riboflaxina, resveratrol, vitamina B6, vitamina B12, vitamina C, vitamina K, calciu, fier, magneziu și fosfor.

BENEFICIILE STRUGURILOR PENTRU SĂNĂTATE

1. Resveratrolul, substanță care dă culoare roșiatică spre mov a strugurilor negri, produce un hormon numit adiponectina care are grija de vasele tale de sânge. Resveratrolul crește intoleranța la glucoza, îmbunătățind astfel funcția de producere a insulinei.

2. Nu e de mirare că strugurii sunt cele mai cultivate fructe, după portocale. Fibrele și mineralele care se găsesc în struguri detoxifică organismul și ajută persoanele care se confruntă cu probleme ale stomacului precum constiparea sau balonarea.

3. Conținutul de zahăr și mangan poate fi tradus prin plus de energie. Un ciorchine este suficient pentru a spune „pa”

oboselii, așa că mănâncă mai des struguri, mai ales dacă muncești multe ore pe zi.

4. Și ficatul îți va mulțumi dacă introduci strugurii în meniul tău zilnic. Polifenolii din strugurii negri sunt o adevărată mană cerească pentru ficat, curățându-l de toxine.

5. Nu arunca sâmburii din struguri! Aceștia conțin un ulei gras care reduce colesterolul rău din sânge, deci sunt bineveniți în curele de slăbire.

6. Semințele de struguri, introduse în cremele hidratante, potențiază efectul antirid al acestora. semințele conțin vitamina PP, eficientă pentru refacerea celulelor și a elasticității pielii. De asemenea, s-a constatat în urma numeroaselor cercetări făcute de cosmeticieni, că masca cu vin roșu întinerește tenul mai repede decât orice produs de înfrumusețare bazat în exclusivitate pe substanțe chimice. Tocmai de aceea, în ultima vreme, tot mai multe firme care produc creme pentru corp introduc extract din sâmbure de struguri în compoziția acestora.

REPORTAJ

„FESTIVALULUI PORUMBULUI” LA CEA DE-A III-A EDIȚIE

Știu să muncească, înregistrând rezultate frumoase, dar să și sărbătorească pe cinste! Pe data de 3 septembrie 2016, în satul Porumbeni din comuna Pașcani, s-a desfășurat cea de-a treia ediție a „Festivalului Porumbului”. Evenimentul a fost organizat de către Institutul de Fitotehnie Porumbeni, cu suportul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, al Academiei de Științe a Moldovei și al Consiliului raional Criuleni și a adunat producători agricoli, comercianți de produse și de tehnică, dar și vizitatori din toată țara.

Deliciul sărbătorii l-a constituit mămăliga gigantică. Aceasta a fost preparată de șase bucătari iscusiți și cântărea peste 600 de kilograme – record absolut față de edițiile precedente ale festivalului! De altfel, la anul viitor,

organizatorii nu exclud că ar putea să ajungă cu mămăliga chiar în Cartea Recordurilor.

Voia bună și dispoziția de sărbătoare au stat în capul mesei. Vizitatorii au gustat din mămăligă, cu friptură, desigur și cu brânză de oi. Directorul Institutului de Fitotehnie „Porumbeni”, dl. Pintilie Pîrvan, a precizat că, în acest an

mămăliga a fost pregătită din făina obținută din grăunțe de hibridii special creați la Institutul „Porumbeni” și a mai menționat că din acești hibridi făina iese chiar mai bună decât cea de import.

Prezent la festival, ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, dl. Eduard GRAMA, a declarat că este convins că această sărbătoare va deveni una tradițională, deoarece

porumbul este un produs important, asigurând siguranța alimentară și furajeră a țării.

De mai bine de patru

în cadrul unor expoziții de profil peste hotarele țării. Recent Institutului de Fitotehnie „Porumbeni” a reușit să introducă trei

decenii, creează hibridi de porumb, organizează producerea de forme parentale, elaborează și perfecționează tehnologiile cultivării lor. În ultimii ani Institutul de Fitotehnie „Porumbeni” a înregistrat succese remarcabile și a obținut numeroase mențiuni și medalii valoroase

soiuri de hibridi de porumb în Registrul de Stat al României. Astfel, soiurile respective vor fi introduse în catalogul de plante a 28 de țări din Comunitatea Europeană, fapt ce va permite Republicii Moldova să le promoveze și să le comercializeze în statele Uniunii Europene.

IMPRESII

O CĂLĂTORIE DE VIS...

După multă muncă de zi cu zi, recent, membrele cercului de studiu comunitar din s. Peresecina, au avut o ocazie deosebită - de a vizita țara vecină - cu un bogat patrimoniu cultural-istoric, România.

Pe parcursul a două zile minunate din vacanță, cu contribuția proprie, am avut șansa să vizităm

nicele ziduri de piatră care înconjoară biserica. Am vizitat și muzeul mănăstirii cu o bogată colecție de obiecte vechi, icoane, hărți vechi, cărți bisericești, alte obiecte de cult.

După ce am vizitat mănăstirea, ne-am îndreptat spre chilia lui Daniil Sihastrul - răcoroasă și umbrită de brazi, aflată la 1 km de

măicuțele de acolo.

A doua zi am vizitat mănăstirea Voroneț (una dintre cele mai vechi ctitorii ale lui Ștefan cel Mare, ridicată în anul 1488, într-un timp scurt, în numai 3 luni și 3 săptămâni, timp record pentru vremurile acelea. Mănăstirea Voroneț este deosebită prin picturile sale exterioare realizate de călugări anonimi - i se mai spune „biblia povestită în imagini”. Culoarea de fond este acel „albastru de Voroneț”, renumit în toată lumea.

La fel, am ajuns și la mănăstirea Humor, care datează din anul 1530 cu biserica mănăstirii împodobită atât la interior cât și la exterior cu picturi care s-au păstrat până în zilele noastre, în nuanțe de „roșu de Humor”.

Pe tot parcursul excursiilor am călătorit pe drumuri de o frumusețe copleșitoare, cu serpentine, străjuite de brazi seculari și peisaje senzaționale.

Nu se poate exprima în cuvinte, pentru că nimic nu ar putea să reflecteze sentimentele și starea sufletească pe care am avut-o pe tot parcursul călătoriei.

Zinaida IGNAT
Director Executiv
AO „Agroinstruire”
s. Peresecina

mănăstirile și locurile istorice din Bucovina, județul Suceava, numit și „ținutul mănăstirilor”, cu popas și cazare în orașul Gura Humorului.

Chiar în prima zi am vizitat mănăstirea Putna, cea mai veche așezare mănăstirească din Bucovina, numită și „Ierusalim al neamului românesc”, care adăpostește mormântul lui Ștefan cel Mare, cu puter-

la mănăstire. am văzut și biserița scobită în piatră, locul sihastrului Daniil, pentru care Ștefan Domnul a înălțat mai târziu schitul Voroneț.

Mai apoi am vizitat mănăstirea Sucevița, un locaș sfânt, construit fiind în formă de cruce, cu un pridvor deosebit, cu o pictură interioară și exterioară nemaîntâlnită, chiliile și locul unde se roagă

ANUNȚ

ZIUA NAȚIONALĂ A VINULUI, EDIȚIA A XV-A, CELEBREAZĂ „OMUL – SUFLETUL VINULUI”

În zilele de 1-2 octombrie 2016, la Chișinău, în Piața Marii Adunări Naționale, revine cea mai mare sărbătoare a tradițiilor – Ziua Națională a Vinului 2016, ediția a XV-a aniversară. Lăitmotivul ediției din acest an „Omul – Sufletul Vinului” aduce în prim-plan oamenii care muncesc în industria vitivinicolă, accentuând ideea că omul care se dedică trup și suflet creării produsului nostru emblematic, în podgorii sau la vinării, reprezintă esența vinului. Vinul este creat din tot sufletul de către oameni buni pentru oameni de omenie și se cinstește așa cum se cuvine, sincer, deschis, cu prietenie, alături de oamenii dragi.

Sărbătoarea va fi organizată de Oficiul Național al Viei și Vinului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Vinuri din Moldova, cu suportul partenerului strategic al evenimentului, Proiectul de Competitivitate al USAID Moldova.

Conform tradiției, evenimentul se va desfășura sub brandul unic de țară „Vinul Moldovei. O legendă vie”. Potrivit unui comunicat al ONVV, elementele-cheie ale sărbătorii le vor constitui:

Degustarea cu peste 400 de vinuri – peste 40 de companii mari, producători mici și producători de divin, reuniți sub brandul unic „Vinul Moldovei. O Legendă Vie” își vor prezenta spre vânzare și degustare produsele de calitate: vinuri tinere din recolta anului 2015, vinuri de colecție și rezervă, precum și produse lansate în premieră în cadrul sărbătorii naționale.

Aventura pe Drumul Vinului

– infopoint-ul turistic din cadrul evenimentului va oferi vizitatorilor tururi tematice din inima capitalei spre originile vinurilor de calitate din țara noastră: destinații vitivinicole, galerii subterane, beciuri, vie, săli de degustare, crame și pensiuni. Vinării mici și mari așteaptă vizitatorii cu programe speciale și posibilitatea de a descoperi legendele Vinului Moldovei, de a afla secretele vinificatorilor și de a degusta roadele muncii lor.

„Școala Vinului” – indiscutabil una dintre atracțiile principale ale sărbătorii, va oferi doritorilor seminare tematice prezentate de experți somelier, cu subiecte diverse: de la bazele degustării corecte, până la degustări sofisticate pentru consumatori inițiați. Toți participanții vor primi certificate care demonstrează cunoștințele dobândite.

– Concert grandios pentru toate gusturile – programul artistic al evenimentului include în mod tradițional 2 zile de spectacole artistice cu nume mari ale muzicii autohtone din toate genurile muzicale. În acest an la evenimentul din centrul capitalei vor evolua ansambluri, orchestre, fanfare și tarafuri din cele 3 regiuni vinicole ale Moldovei: Valul lui Traian, Codru și Ștefan Vodă.

– Delicii tradiționale – vizitatorii vor avea posibilitatea de a savura

feluri tradiționale: carne la grătar, mămăligă, sarmale, plăcinte și alte bucate de sărbătoare, precum și de a afla secretul gustului celor mai populare rețete moldovenești, care vor fi găsite chiar în timpul evenimentului, iar apoi asociate cu vinurile din soiuri autohtone.

– Târgul meșteșugarilor – la expoziția artelor tradiționale vizitatorii vor cunoaște meșteșugurile moldovenești autentice. Aici vor fi expuse și pot fi procurate lucrări cu motive inspirate din struguri, vin, vie, realizate manual de către meșterii populari. Mai mult, doritorii vor putea participa la ateliere de olărit, sculptat, pictat, dogit și alte ocupații cu tradiție, specifice popoului nostru.

Ziua Națională a Vinului a devenit de-a lungul timpului principala sărbătoare care pune în valoare tradițiile noastre, recunoscută în țară și peste hotarele ei. Vinul și via-de-vie, motive nelipsite în tradițiile noastre, sunt prezente în toate activitățile evenimentului: muzică, artă, meșteșuguri, gastronomie etc. Ziua Națională a Vinului se bucură de un succes mare, fiind vizitată de sute de mii de oaspeți din țară și de peste hotare, iar zeci de jurnaliști și bloggeri reflectă evenimentul în mass-media națională și internațională.

WWW.AGRAVISTA.MD

TE INFORMEAZĂ LA TIMP,
OFERINDU-ȚI CELE MAI BUNE
ARGUMENTE ÎN ORICE NEGOCIERE!

MUȚI PRODUCĂTORI S-AU CONVINS
**CĂ ESTE MULT MAI GREU
SĂ VINZI PRODUSUL
LA UN PREȚ CONVENABIL,
DECÂT SĂ PRODUCI**

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova
Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 9/15/2016

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	5.00	9.00	7.50	4.00	9.00	6.00	6.00	7.00	6.00	6.50	14.00	8.00	3.00	5.00	4.00
Cartofi	2.50	3.50	2.50	1.80	4.50	2.00	2.50	4.00	2.50	3.50	7.00	5.00	3.00	4.00	3.00
Castraveți	8.00	12.00	9.00	8.00	12.00	9.00	8.00	10.00	8.00	10.00	15.00	13.00	8.00	9.00	9.00
Ceapă galbenă	2.00	3.00	2.50	2.00	3.50	2.30	3.00	3.50	3.00	3.00	5.00	3.50	3.00	4.00	3.00
Ciuperci Champignon	-	-	-	-	-	-	40.00	40.00	40.00	35.00	35.00	35.00	-	-	-
Dovlecei	-	-	-	4.00	6.00	5.00	3.00	6.00	3.00	5.00	5.00	5.00	4.00	5.00	4.00
Gogoșari	8.00	15.00	10.00	9.00	14.00	12.00	14.00	18.00	14.00	12.00	18.00	16.00	15.00	15.00	15.00
Morcov	4.00	6.50	5.00	4.00	5.00	4.50	4.00	5.00	4.00	4.00	7.00	5.00	3.00	4.00	3.00
Ridiche de lună	-	-	-	6.00	7.00	6.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Roșii de seră	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.00	10.00	8.00	5.00	5.00	5.00
Roșii de câmp	2.00	3.50	3.00	2.00	5.00	3.00	4.00	7.00	4.00	4.00	5.00	5.00	3.00	4.00	3.00
Sfeclă de masă	-	-	-	3.00	4.00	3.50	3.00	4.00	3.00	5.00	6.00	6.00	3.00	4.00	4.00
Usturoi	-	-	-	25.00	25.00	25.00	30.00	50.00	30.00	35.00	55.00	50.00	-	-	-
Varză	2.50	4.00	3.00	2.00	3.00	2.20	4.00	5.00	4.00	5.00	8.00	7.00	3.00	4.00	3.00
Varză conopidă	-	-	-	12.00	15.00	12.00	-	-	-	25.00	25.00	25.00	15.00	15.00	15.00
Varză de pechin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20.00	20.00	20.00	-	-	-
Vinete	2.50	5.00	4.00	4.00	5.00	5.00	4.00	4.00	4.00	4.00	6.00	6.00	2.00	3.00	3.00
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	18.00	21.00	18.00	-	-	-	20.00	20.00	20.00
Lămâi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40.00	40.00	40.00
Mere	4.00	4.50	4.00	4.50	6.00	5.00	6.00	8.00	6.00	6.00	10.00	8.00	3.00	4.00	3.00
Pepene galben (zemos)	-	-	-	-	-	-	3.00	4.00	3.00	4.00	5.00	4.00	-	-	-
Pepene verde (harbuz)	1.00	3.00	1.50	2.00	3.00	3.00	2.00	3.00	2.00	1.00	2.50	1.50	2.00	2.50	2.00
Pere	-	-	-	-	-	-	12.00	18.00	12.00	8.00	10.00	8.00	-	-	-
Piersici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.00	25.00	12.00	-	-	-
Prune	6.00	9.00	7.00	6.00	6.50	6.00	3.00	5.00	3.00	4.00	5.00	5.00	3.00	3.00	3.00
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30.00	40.00	35.00	-	-	-
Struguri albi de masă	11.00	13.00	11.00	10.00	12.00	11.00	8.00	10.00	8.00	10.00	15.00	12.00	8.00	9.00	9.00
Struguri roșii de masă	13.00	14.00	13.50	11.00	12.00	11.00	6.00	10.00	6.00	10.00	15.00	15.00	8.00	9.00	9.00

OFERTE COMERCIALE

Perioada 1 - 21 septembrie 2016

OFERTE

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Roșii	7 000 MDL	50 t	MD-3618, s. Chirileni, raionul Ungheni ; Telefon: 00373 236 75258; Mobil: 00373 68569676 ; Email: sorucean@mail.md
Grâu alimentar 23% gluten 90% IDC	3 500 MDL	300 t	MD-3648, s. Teșcureni, raionul Ungheni ; Telefon: 00373 236 20616; ; Mobil: 00373 69114854 ; Email: traidan@mail.ru
Grâu alimentar	3 200 MDL	300 t	s. Petrești, Ungheni, Republica Moldova; Telefon: +373(236) 42230; Mobil: +373 69688805; Email: aspidistrabs@mail.md
Grâu alimentar	3 500 MDL	400 t	s. Cioropcani, r-l Ungheni; Telefon: +373 236 76239; Mobil: +373 68880678; Email: adonic@mail.ru
Porumb alimentar	4 000 MDL	70 t	satul Glinjeni, raionul Fălești; Telefon: +37325971319; Mobil: +37379591851; Email: bujag_boris@rambler.ru
Porumb		100 t	gara Catranic, raionul Fălești; Telefon: +37325974311; Mobil: +37367265255; Email: zubic_ion1950@rambler.ru
Floarea soarelui		100 t	gara Catranic, raionul Fălești; Telefon: +37325974311; Mobil: +37367265255; Email: zubic_ion1950@rambler.ru
Grâu alimentar		100 t	gara Catranic, raionul Fălești; Telefon: +37325974311; Mobil: +37367265255; Email: zubic_ion1950@rambler.ru
Comercializez fasole		2 t	s. Baimaclia; Telefon: 027343292; Email: sacali@mail.md
Comercializez struguri Moldova		6 t	s. Baimaclia; Telefon: 027343344; Email: gorosencovasile@mail.ru
Comercializez fasole		1 t	s. Baimaclia; Telefon: 027343209; Email: turcan@mail.ru
Comercializez struguri Moldova		15 t	s. Cârpești; Telefon: 027378248; Email: dogaru@mail.ru
Comercializez struguri laloveni Ustoicivai		6 t	s. Cârpești; Telefon: 027378248; Email: dogaru@mail.ru
Comercializez struguri		20 t	s. Cârpești; Telefon: 027378318; Email: v.negru@mail.ru
Comercializez struguri		10 t	s. Cârpești; Telefon: 027378318; Email: v.negru@mail.ru
Comercializez semințe de floare soarelui		15 t	s. Baimaclia, Cantemir; Telefon: 027343421; Email: ivaleriu88@mail.ru
Comercializez baloți de lucernă.		1 000 unități	r. Cantemir, s. Baimaclia; Mobil: 079958046; Email: mcazacu@yahoo.com
Comercializez tractor		1 unitate	s. Baimaclia; Telefon: 027343209; Email: turcan@mail.ru
Mere		25 t	s. Năvârneți, raionul Fălești; Telefon: ; Mobil: +37378236034; Email: anton_seremet@mail.ru
Grâu alimentar		1 000 t	s. Putinești, Fălești; Mobil: +373 69339397; Email: antagrobs@mail.md
Floarea soarelui		1 000 t	s. Putinești, Fălești; Mobil: +373 69339397; Email: antagrobs@mail.md
Palete	75 MDL	5 000 unități	Telefon: 069422741; Email: angaidau@gmail.com
Struguri albi de masa	15 000 MDL	50 t	s. Valea Mare, r. Ungheni; Telefon: +373 23643230; Mobil: +373 68840400; Email: apascaru@mail.md
Roșii de sera	8 000 MDL	20 t	s. Chirileni, r. Ungheni; Telefon: +37323675378; Mobil: +37379446795; Email: vstoica@mail.md
Mere	8 000 MDL	50 t	or. Chișinău, str. Traian 23/1, ap. 406; Telefon: +373 236 92518; Mobil: +373 699 33055; Email: serbuscoolga@gmail.com
Ceapă galbenă		4 t	Ialoveni, Mileștii Mici; Telefon: 0 268 68 192; Mobil: 0 698 36 185; Email: silvia_tanas@mail.ru
Vând floarea soarelui	15 MDL	3 000 kg	Satul Cioburciu; Telefon: 069849407; Mobil: 069605321; Email: vicamo-ga@mail.ru
Răsad Căpșună Korona	2 MDL	100 000 unități	Dondușeni; Telefon: 061128664; Mobil: 061128664; Email: rodyru831@rambler.ru
Gutui Codreanca		40 t	s. Braniște, r-l Râșcani; Telefon: +37325678299; Mobil: +37368455258;
Gutui soiul Zarea		40 t	s. Braniște, r-l Râșcani; Telefon: +37325678299; Mobil: +37368455258;
Floarea soarelui		90 t	MD-5932, s. Logofteni, r-l Fălești ; Telefon: +373 259 60138; Mobil: +373 69640708; Email: anasorocovicova@mail.ru
Grâu alimentar		120 t	MD-5932, s. Logofteni, r-l Fălești ; Telefon: +373 259 60138; Mobil: +373 69640708; Email: anasorocovicova@mail.ru
Grâu alimentar		800 t	satul Catranic, raionul Fălești; Telefon: +37325952860; Mobil: +373 68101052; Email: lilian.turea@maul.ru
Orz		60 t	satul Catranic, raionul Fălești; Telefon: +37325952860; Mobil: +373 68101052; Email: lilian.turea@maul.ru
Floarea soarelui		250 t	satul Catranic, raionul Fălești; Telefon: +37325952860; Mobil: +373 68101052; Email: lilian.turea@maul.ru
Utilaj pentru prelu-crarea laptelui		1 unitate	MD-5932, s. Logofteni, r-l Fălești ; Telefon: +373 259 60138; Mobil: +373 69640708; Email: anasorocovicova@mail.ru
Grâu	2 500 MDL	100 t	Telefon: 023563323; Email: reum@mail.ru
Utilaj pentru prelu-crarea nutrețurilor combinate, nou		1 unitate	MD-5932, s. Logofteni, r-l Fălești ; Telefon: +373 259 60138; Mobil: +373 69640708; Email: anasorocovicova@mail.ru
Floarea Soarelui	6 700 MDL	150 t	Telefon: ; Mobil: 68500756; Email: chalexexi@mail.ru
Floarea Soarelui	6 700 MDL	200 t	Telefon: ; Mobil: 069119634; Email: zavturnihai@mail.ru
Gutui	6 000 MDL	100 t	Telefon: ; Mobil: 069119634; Email: zavturnihai@mail.ru
Porumb	2 500 MDL	60 t	Telefon: ; Mobil: 069119634; Email: zavturnihai@mail.ru
Floarea Soarelui	7 000 MDL	100 t	Telefon: 023546070; Mobil: 079625846; Email: dorosn@mail.ru
Vând mere			Telefon: 068804921; Email: gyony92@mail.ru

Prune Cecianscaia, Stanley	2 500 MDL	20 t	s. Cetățeni, r. Ungheni; Telefon: +37323641382; Mobil: +37379171730; Email: cucut@gmail.com
Roșii de sera	8 000 MDL	10 t	MD-3618 s. Chirileni, r-l Ungheni ; Telefon: +373 236 75207; Mobil: +373 68673724 ; Email: strungaruionnicolae@mail.ru
Pepene galben	5 000 MDL	5 t	MD-3618 s. Chirileni, r-l Ungheni ; Telefon: +373 236 75207; Mobil: +373 68673724 ; Email: strungaruionnicolae@mail.ru
Palete export	80 MDL		Telefon: 022-58-31-15; Mobil: 069519501; Email:
Semințe de grâu	4 000 MDL	30 t	orașul Fălești; Telefon: +37325923195; Mobil: +37378011066; Email: ion_turtureanu@mail.ru
Semințe de orz de toamnă		25 t	orașul Fălești; Telefon: +37325923195; Mobil: +37378011066; Email: ion_turtureanu@mail.ru
Semințe de ovăs		10 t	orașul Fălești; Telefon: +37325923195; Mobil: +37378011066; Email: ion_turtureanu@mail.ru
Floarea soarelui		150 t	s. Răuțel, raionul Fălești; Telefon: ; Mobil: +373 68654422; Email: ivalamsagro@rambler.ru
Miere de albine		500 kg	s. Taxobeni, raionul Fălești; Telefon: +37325968581; Mobil: +37368723303; Email: vonofrei@mail.ru
Pere târzii	12 000 MDL	15 t	s. Sculeni; Telefon: ; Mobil: 37369325875;
Comercializez struguri Moldova		20 t	s. Țărâncuța, r. Cantemir; Telefon: ; Mobil: 069279415; Email: curcen-co@mail.md
Comercializez semințe de floarea soarelui		5 t	s. Țărâncuța, r. Cantemir; Telefon: ; Mobil: 069279415; Email: curcen-co@mail.md
Comercializez legume		5 t	s. Țărâncuța, r. Cantemir; Telefon: 027354710; Email: tfulgher@mail.md
Comercializez legume		10 t	s. Țărâncuța, r. Cantemir; Telefon: 027354710; Mobil: ; Email: ghodobro@mail.ru
Comercializez "Floarea Soarelui"	5 500 MDL	35 t	Telefon: 272-51401; Mobil: ; Email: cuvaldina@mail.ru
Orz	2 500 MDL	100 t	Telefon: ; Mobil: 079595515; Email: negura@olegmail.ru
Varză	5 500 MDL	5 t	Ungheni, Mănoilești; Telefon: +373 236 73253; Mobil: +373 795 50647; Email: glodeanu@mail.md
Roșii de seră	7 000 MDL	20 t	Ungheni, Mănoilești; Telefon: +373 236 73253; Mobil: +373 795 50647; Email: glodeanu@mail.md
Grâu	3 200 MDL	150 t	MD-3648, s. Teșcureni, raionul Ungheni ; Telefon: 00373 236 20616; ; Mobil: 00373 69114854 ; Email: traidan@mail.ru
Roșii	4 500 MDL	30 t	MD-3618, s. Chirileni, raionul Ungheni ; Telefon: 00373 236 75258; Mobil: 00373 68569676 ; Email: sorucean@mail.md
Grâu alimentar	3 300 MDL	200 t	MD-3634, Mănoilești, Ungheni ; Telefon: 00373 236 73203; ; Mobil: 00373 69947447 ; Email: diaconubs@mail.ru
Grâu 22% gluten, 95% IDC	3 200 MDL	200 t	s. Petrești, Ungheni, Republica Moldova; Telefon: +373(236) 42230; Mobil: +373 69688805; Email: aspidistrabs@mail.md
Struguri soi Pre-zentabil		50 t	s. Mirești, r. Hâncești; Telefon: 026923408; Mobil: ; Email: a335
Struguri soi Muscat		3 t	s. Logănești, r. Hâncești; Mobil: 068083841; Email: a543
Struguri soi Muscat		3 t	s. Logănești, r. Hâncești; Telefon: 026957030; Mobil: ; Email: a544
Struguri soiul Muscat		3 t	Logănești; Telefon: 026957522; Email: gaburici.lena@mail.ru

CERERI

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Grâu alimentar 24% gluten, 90% IDC	2 500 MDL	500 t	s. Sculeni, str. D. Cantemir 1; Telefon: +373(236) 63629; Mobil: +37369121750; Email: ricomariobs@mail.md
floarea soarelui cumpăr		25 000 kg	str. Stefan cel Mare 195; Telefon: 023123233; Mobil: 078785878; Email: office.ecatalex@gmail.com
Cumpăr prune la uscare		100 t	s. Vărzărești r. Nisporeni; Telefon: ; Mobil: 079560148; Email: 079560148
Cumpăr Porumb Răsărita ect.		10 000 t	Chisinau 33; Telefon: 078132341; Mobil: 078132341; Email: seu.alexandru@bk.ru
Cumpăr prune		150 t	Nisporeni; Telefon: +373(264) 24256; Mobil: +373 68440029; Email: secierubs@mail.md
Cumpăr prune		150 t	Nisporeni; Telefon: 026465213; Mobil: 079150044; Email: 026465213
Cumpăr prune		200 t	Nisporeni; Telefon: 026423050; Mobil: 067123050; Email: prudol@mail.com
Borhot de bere			BUCUREȘTI; Telefon: 0040799890020; Mobil: 0040799890020; Email: ing.ciprianleonti@gmail.com
Floarea soarelui			BUCUREȘTI; Telefon: 0040799890020; Mobil: 0040799890020; Email: ing.ciprianleonti@gmail.com
Drojdie furajera			BUCUREȘTI; Telefon: 0040799890020; Mobil: 0040799890020; Email: ing.ciprianleonti@gmail.com
Cumpăr Grâu 2.10 ches, Orz 2.00 ches,		1 000 t	Chișinău; Telefon: 068901339; Mobil: 068901339; Email: lazari.valera@mail.ru
Grâu furajer			BUCUREȘTI; Telefon: 0040799890020; Mobil: 0040799890020; Email: ing.ciprianleonti@gmail.com
Orz furajer			BUCUREȘTI; Telefon: 0040799890020; Mobil: 0040799890020; Email: ing.ciprianleonti@gmail.com
Porumb furajer		30 000 t	BUCUREȘTI; Telefon: 0040799890020; Mobil: 0040799890020; Email: ing.ciprianleonti@gmail.com
Grâu alimentar, 23% gluten, 90% IDC	2 600 MDL	500 t	Ungheni; Telefon: +373 69709309; Mobil: +373 69709309; Email: estelitprimbs@mail.md

Mai multe informații găsiți pe **www.agravista.md**
Responsabilitatea pentru veridicitatea ofertelor plasate aparține **www.agravista.md**

ABONAREA
2016**DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE**

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

**DORIȚI SĂ LUATĂ PREȚ BUN
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?**Index de abonare:
PM 21948**Abonați-Vă la ziarul****AGRO**
media
inform

ȘI VEȚI PRIMI:

ABONAMENTE LA ZIARUL AGROMEDIAINFORM
POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

- ✓ informații despre prețuri pe diferite piețe agricole din țară;
- ✓ cereri și oferte de producție agroalimentară;
- ✓ recomandări ale specialiștilor în agricultură despre:

**TOATE ACESTE
LA UN PREȚ
REZONABIL
DE NUMAI**

154 de lei

**PENTRU
UN ABONAMENT
ANUAL**

- creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
- îngrijirea livezilor și viilor,
- creșterea animalelor,
- idei de afaceri profitabile argumentate economic.

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

FURNIZORUL Nr.1

DE TEHNICA AGRICOLA COMPACTA

TRACTOARE
PENTRU
VIE / LIVADA / SERA

**MINI
TRACTOARE**

UTILAJE
AGRICOLE

DIFERITE MODELE**DUPA
PUTERE****DUPA
NECESITATI**

OZONTEH
PROFESSIONAL TRACTORS

**LA NOI STRĂSENI
GASEȘTI**
WWW.TRACTOARE.MD

0698 98 123 /// 0698 98 987 /// 0698 98 800